

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-ÉVRE 9 P. FELEVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ. EGYES SZAM FILLÉR. VASARNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 22. SZAM.
1930 JANUÁR 29. SZERDA.

12 FILLÉR

Bethlen itthon

Vasárnap éjjel minden zaj nélkül, esendben megérkezett a fővárosba gróf Bethlen István miniszterelnök, aki a magyar történelem egyik legnagyobb fontosságú külpolitikai kérdését intézte el Hágában. Hozzá vagyunk ahhoz szokva, hogy Bethlen István sohasem aratja le sikereit azokon a területeken, amelyek a népszerűség frontján találhatók.

Mint egyszerű magánember rogtott be a főváros pályaudvarára a keleti gyorssal, csupán néhány leközelebbi munkatársra várakozott rá, de képzeletben ott volt az egész magyar nemzet. Gróf Bethlen István mindenkor elzárkózott az egyéni ünneplés elől ezt tette most is. Ő a munka, nem pedig az ünneplések embere. Pedig ebben az esetben bizonyára szűknek bizonyult volna a főváros pályaudvarának csarnoka, az ünneplési óhaját tömegeknek befogadására. Alig pihente ki a tárgyalások és a hosszú ut fáradalmait, első tekintete a magyar sajtó felé fordult, hogy informálja a Hágában elért megegyezés fontosságáról és következményeiről.

A miniszterelnök megérkezése előtt már elhangzottak vélemények az ügy lényegét illetően, kiváló szakértők, köztük Hágában is kintjárt munkatársai állapították meg, hogy a jóvátétel kérdésében elért eredmények teljes mértékben kielégítőek a magyar nemzetre nézve. A megegyezés sarkpontja a pénzügyi szuverenitás visszaszerzése körül forog. Azok, akik kézzelfogható eredményt vártak, azoknak sem maradt üresen a kezük, mert bizonyosra vehető, hogy rövid idő elmultával érezni fogjuk a zálogjogok feloldásának nagy előnyeit. Ehhez kapcsoljuk mindjárt még azt a kiszámíthatatlan horderejű tény, hogy a magyar közgazdasági élet hitel birtokába fog jutni. Rendkívül fontos a magyar nemzet presztizsét erősítő tény az is, hogy a döntőbírói elv sérthetlenségét a békeszerződésekben megállapított keretben belül biztosítani lehetett. Ez volt az a pont, amely ellen szomszédaink a legádázabb harcot folytatták, nyilván annak érdekében, hogy a magyar birtokosok javai ellen tovább folytathassák eddig üzött politikájukat. A hágai megegyezés vétőt kiált a kisantant felé, s hatalmat ad a magyar kormány kezébe. Bizonyos áldozatokat hozni kellett, de ezek nélkül megegyezésről szó sem lehetett. Gróf Bethlen István eme kijelentése: meg vagyunk elégedve — teljes mértékben megnyugtatta még a tájékozatlan s háborgó lelkeket is, mert ő tudhatja legjobban, hogy a két rossz közül a választást hogyan lehetett úgy megoldani, hogy abból jó származzon.

Bizonyos, hogy a magyar kormány által hozott áldozatok nem

Megbukott a spanyol diktátor

Primo de Rivera tábornok lemondott. — A király elfogadta a lemondást. — Beranger tábornok vette át a kormányt.

Páris, január 28. A Havas irda jelenti Madridból, hogy Primo de Rivera tábornok, miniszterelnök lemondott.

Páris, jan. 28. Az Information madridi jelentése szerint a katonai hatóságok válasza Primo de Rivera körkérdésére a diktatura fenntartása vagy megszüntetése kérdésében csak öt-hat napon belül várhatók. — A nyolc katonai körlet parancsnoka, a marokkói

főbiztos és a három tengerészeti állomás parancsnokai Madridba fognak jöni. — A diáksztrájk tovább tart, az egyetemek zárva vannak. — Komolyabb incidens nem történt.

Madridból jelentik a késő éjszakai órákban: Beranger tábornok fivérével, aki szintén tábornok — este fél 8 órakor megjelent a minisztertanácsban, mely 6 óra óta

állandóan ülésezett. Primo de Rivera tábornok fél 9 órakor hagyta el a minisztertanácsot és a királyhoz ment, honnan 9 órakor tért vissza. A hírlapírók kérdéseire kijelentette, hogy a király elfogadta lemondását, utóda Beranger tábornok lett. Primo de Rivera nagy dicsérettel emlékezett meg utódjáról. — A nemzetgyűlés ülését elhalasztották.

Angol ellenes bojkottot hirdetnek Csehországban

Tüntetés egy prágai moziban S nowden ellen. — Igaz szó a cseh földreformról. — Benesnek grófi bir toka van, ez mindent megmagyaráz.

Prága, jan. 28. A cseh sajtó angol ellenes hangulat csinálásának hatása Hágával kapcsolatban már észlelhető. Így a prágai Svezeter-mozgóban a mai előadásban a film-híradóban a hágai értekezletről is vitettek részleteket. — Amidőn Snowden megjelent a vásznon, a közönség viharos fütyüléssel tüntetett ellene. Az ellenséges tüntetésből egyébként kijutott Benes külügyminiszter alakjának is.

Az állami tisztviselők körében, hír szerint, mozgalom indult meg,

hogy feleletül Snowden és az angol delegáció hágai magatartására, mondják ki az általános szigoru bojkottot minden angol ipari cikkre.

Prága, jan. 28. A Slovak vezércikket ír a Lidova Novini angol ellenes támadásáról, amelyben — mint ismeretes — arról volt szó, hogy a cseh földreform csak azt vette vissza, ami egykor a cseheké volt és hogy az angolok viszont idegen területeket raboltak el. Hami így írának a volt szövetségsekről, — írja a lap — minket el-

koboznának. Hallgatnunk kell, pedig a cseh földreformban a tót föld is szerepel. A felvidéken az Andrassyak, Károlyiak és Hunyadiak földjét vették el, de nem a szegény tót népnek juttatták oda, hanem a cseh birtokosoknak. Benesék azt hangoztatják, hogy ha ujjongani nem is kell, de maglegyetünk elégedve Hágával. Elhiszszük, hogy ők valóban meglegyetnek elégedve. Benesnek grófi bir toka van és ez mindent megmagyaráz.

A kormányzó legteljesebb elismerését fejezte ki Bethlen István miniszterelnöknek és az új érdemrendet adományozta számára

Budapestről jelentik: Bethlen István gróf miniszterelnök kedden délelőtt megjelent Horthy Miklós kormányzó előtt, hogy tájékoztatást adjon a hágai tanácskozásokról és a konferencia eredményéről.

A kihallgatáson Horthy Miklós kormányzó teljes elismerésének kifejezéséül az ujonnan rendszeresített érdemrendet nyújtotta át Bethlen István gróf miniszterelnöknek.

A miniszterelnöknek átnyuj-

olyan nagyok, hogy lényegesen ne mulnák felül az eredményeket, melyek között első helyen szerepel az a tény, hogy a reparációs kérdést egyszersmindenkora sikerült levenni a szinterről. Az egész nemzet osztatlan elismerése és hála nyilvánul meg gróf Bethlen István derekas munkája iránt, aki szellemi erőtartalmaságának, nagy-

tott érdemérem első, amelyet a kormányzó az ujonnan rendszeresített kitüntetésből adományoz.

Ezzel is kifejezésre kívánta juttatni az államfő nemcsak legteljesebb elismerését, hanem azt is, hogy milyen nagyra értékeli azt a munkát, amelyet Bethlen István gróf az ország érdekében a hágai tanácskozáson kifejtett.

Bethlen István gróf miniszterel-

széri bülesességének s bámulatos debatteri készségének olyan tanujelét adta Hágában, amelyet jog gal irigvelhetnek a környező államok sajtóberkeiben. Azt senki sem várhatta a miniszterelnöktől, hogy olyan megállapodást tudjon létrehozni, amely áldozatoktól megkíméli a magyarságot. Az elért eredmények biztosítják szá-

nők több mint egy óra hosszat időzött az államfőnél, majd visszatért a miniszterelnökségre, ahol hivatali szobájába visszavonulva dolgozott. Itt hosszabban tárgyalt Gömbös Gyula honvédelmi miniszterrel, majd később Bud János kereskedelmi miniszter jelent meg nála, majd Scitovszky belügyminiszterrel tanácskozott a miniszterelnök különböző reszortügyekről.

munkra a jövő sikeres munkáját s ha a magyar nemzet nehéz napjaiban nem fog csüggedni, s vele lesz az Isten segítsége is, olyan jövő nyílik eléje, amelyben hozzá lehet nyulni azokhoz a problémákhoz is, amelyek megoldását reméli és sóvárogva várja a magyar nemzet.

Tegnap tartotta első ülését a városi kisgyűlés

Egész sereg ügyet intéztek el a kisgyűlés első ülésén

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági kisgyűlése dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklése alatt tegnap délelőtt tartotta meg első ülését, a városháza kistanácstermében.

Az ülést 9 óra után néhány perccel nyitotta meg dr. Hadházy Zsigmond főispán:

— Van szerencsém üdvözölni a mélyen tisztelt kisgyűlést. — mondtotta. — az első ülése alkalmából sikert kívánok működéséhez. — Az ülést megnyitóm és megállapítom, hogy a törvény értelmében határozatképes számban vagyunk jelen.

A polgármesteri jelentés.

Ezután dr. Bacsoni Sándor, tb. tanácsnok terjesztette elő a december havi polgármesteri jelentést. Kitént ebből, hogy Debrecen város területén december havában 70 egyszobás, 23 kétszobás és 2 négyszobás, tehát összesen 95 lakás keletkezett. Az átépített lakóházakban összesen hat szoba keletkezett, végeredményben tehát 10 szoba. A fűrdőszobák száma 16, eselődőszobák száma 1.

A lakóházak átépítése folytán megszünt összesen négy lakás.

Részletesen ismerteti a polgármesteri jelentés a munkanélküliség leküzdésére irányuló intézkedéseket. Az intézkedések főirányelve az volt, hogy a munkanélküliség kérdését nem készpénzsegéllyel, hanem munkakalkulációval teremtésével kell megoldani. Felsorolja a jelentés a munkanélküliség érdekében tett összes intézkedéseket és kimutatja, hogy a földmunkáknál december 16-tól január 18-ig 87-160 ember kapott alkalmazást. Összes keresetük 10.862 pengő volt, a legkisebb napi kereset 2.88 P, a legnagyobb napi 6.09 P.

A kötőrezi munkáknál átlag 20-23 ember dolgozott. Napi keresetük 2.30-3.10 P között mozgott.

Az erdei fakitermelésnél, a favágásnál december 16-január 28 közt 60-78, a tuskózásnál 21-85 ember kapott alkalmazást. Napi keresetük 88-400 fillér között váltakozott.

A jelentkező munkanélküliek most a földmunkánál köbméterenként 60 fillért, a kötőreziénél 2.70 pengőt kapnak köbméterenként. A guti tuskózásnál 3.60 pengőt köbméterenként. Beszámol a jelentés arról, hogy elemelemmel és ruhával ellátták azokat, akik ezt kérték.

A pénzintézetekhez és tehetősebb polgárokhoz intézett felhívásra január 20-ig befolyt 2.494.59 P. Segélyben részesült 52 egyén, illetve család.

Ingyenes népkonyhai étkezésben pedig naponként átlag 163 egyén. — A belügyminiszter engedélye alapján január 1-március 5-ig 25 szellemi munkást alkalmaztak a városnál.

A polgármesteri jelentéshez dr. Juhász Nagy Sándor szólalt fel. Hevesebben tartaná, ha a városi nagy közgyűlés foglalkozna a munkanélküliség problémájával. Eppen azért részletekbe nem bocsájtkozik. A polgármester által tett és sok tekintetben igen üdvös intézkedést még nem tartja teljesen kielégítőnek és arra kéri az illetékes tényezőket, hogy a munkanélküliség problémáját a ránk következő néhány hónap alatt az eddigiekhez hasonló jóakarattal intézzék tovább is.

Márk Endre: — A polgármesteri jelentést megannyival veszem tudomásul. A nélkül, hogy indítványt tennék, azt a kérést fűzöm hozzá, hogy

tegyék meg a megfelelő intézkedéseket a tekintetben, hogy a reggeli órákban ne borítsa a várost olyan óriási porfelhő.

Egyrészt a házmeistereket kötelezzék arra, hogy kapunyitás előtt tisztogassák a járdákat, másrészt a város közegei hamarabb fogjanak a kocsintak sepréséhez, hogy reggel az ablakokat ki lehessen nyitni.

A felszólalások után a polgármesteri jelentést egyhangúlag tudomásul vették.

Közkutat és mélyfurások.

Zöld József főjegyző terjesztette elő a belügyminiszter leiratát, a

mellyel jóváhagyja a kertekben és telepeken levő közutak használati díjáról alkotott szabályrendeletet.

Zöld József főjegyző terjesztette elő a pénzügyminiszter leiratát a mélyfurás ügyében, amelyet az elmúlt napokban ismertettünk. A kisgyűlés a maga részéről tudomásul vette a miniszter leiratát azzal, hogy a miniszter jogait a furás eredményének ismerete után érvényesíti.

A szegénysorsu betegek kezelésére nem elég a 24.000 pengő.

Foglalkozott a kisgyűlés a népjóléti miniszter ismeretes rendeletével, amely a szegénysorsu betegek kezelésére 24.000 pengőt bocsátott csak rendelkezésre.

Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a miniszter rendelete ellen a város lakossága éljen panaszjogával.

Előadta, hogy bár a szegény betegek gyógyszer és kezelési költségeiről nem vezettek kimutatást, azonban a Stefánia és a betegsegélyező pénztár több, mint 40.000 pengőt fordított erre a célra. Kétségtelenül megállapítható tehát, hogy a 24.000 pengő nem lehet elég.

Számításba kell venni azt is, hogy 1928-ban betegápolási pótdíj címen tényleg befolyt 467.000 pengő, 1929-ben pedig 498.000 pengőt vetettek ki.

Dr. Juhász Nagy Sándor éles szavakkal foglalt állást a miniszter rendelete ellen. Hangsúlyozta, hogy a legkevésbé lehet itt takarékoskodni. Rámutatott arra, hogy országos szinten a törvényhatóságokban s az egész magyar sajtóban a legélesebben állást foglaltak a rendelet ellen. Míg a panaszt a közigazgatási bíróság elintézi, addig szavazati és észrevételnek betegek, akik soha helyre nem hozható hátrányt szenvednek abban az esetben, ha a miniszteri rendeletet rigorózan keresztülviszik.

Kéri a polgármestert és a városi hatóságot, hogy a rendeletet, amelyet természetesen, mivel felsőbb hatóságtól jött, mindnyájunknak tiszteltemben kell tartanunk, a jogos kritika keretén belül, — ne szigorúan, hanem humánusan hajtsák végre.

A javaslatot a kisgyűlés elfogadta.

Feliratok, egyéb ügyek.

Elhatározta a kisgyűlés, hogy a balatoni játékkaszinó meg nem engedése ügyében felirattal támogatja Tolna vármegyét.

Ugyancsak támogató feliratot intéz a törvényhatóság az országos Stefánia Szövetség államssegélyének felemelése tárgyában.

Zala vármegye az iránt kereste meg Debrecen törvényhatóságát, támogatás felirattal a mezőgazdaság helyzetének javítása érdekében.

A kisgyűlés ilyen értelemben határozott.

A mezőgazdasági kamara a fagykárosult mezőgazdák érdekében különböző adókedvezményeket kér a pénzügyminisztertől. A kisgyűlés

javasolja, hogy ezt az akciót a törvényhatósági bizottság felirattal támogatassa.

A Kincseshegy rendezése.

Zöld József főjegyző terjesztette elő a kincseshegyi földgyengéztés elrendelése iránt a javaslatot. Mint részletesen megírtuk, rendezik a tó környékét, tiz új telket alakítanak és ennek értéke a tízezer pengő költségre. A javaslatot a kisgyűlés elfogadta azzal, hogy a kincseshegyi tónak stranddá való átalakításáról később határoz.

A sertés-export elősegítése.

Egyhangúlag elfogadta a kisgyűlés azt a javaslatot, amely nagyobb mennyiségű sovány sertés megvásárlását illetőleg a közvágóhídon való levágatását és feldolgozását segíti elő.

A kisgyűlés a városi fűrdő beszüntetése mellett határozott.

Foglalkozott a kisgyűlés a városi gőzfűrdő üzeme beszüntetésének kérdésével. Ismeretes, hogy a gőzfűrdő kéménye ledől; 7000 pengő újabb javítási munkát kellene eszközölni, de ennek ellenére is ráfizetnének az üzemre. Zöld József azt javasolta, hogy szüntessék be a gőzfűrdőt.

Dr. Magoss György ny. polgármester azt indítványozta, hogy a gőzfűrdő üzemet semmi esetre se szüntessék be, mert ott a városi tisztviselők kedvezményes jegyeket, a városi szolgaszemélyzet, a hajdúk és tüzoltók pedig ingyen fűrdőjegyeket kaptak. Ezenkívül az igazolt szegények, akiknek gőzfűrdő használatát rendel a orvos, 8-10-12 jegyet kapnak ingyen. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy 4-5 család megélhetését biztosítja az az üzem s azokat 14 napos felmondással nem lehet kicsapni a világba.

Annak, hogy a fűrdő olyan rossz-szuszul megy, azt hiszem, a hatósági intézkedés az oka. A kádifűrdőket beszüntették azért, hogy a strandfűrdő számára veikező kabinokká alakítsák. A kádmedencéket szétbon tották, a helyüket földdel betömtek és az egész nyáron sőt még most is úgy vannak, ahogy voltak. Azt ajánlja, hogy a jegyek árát ne emeljék felfelé, hanem legalább is egyenlővé tegyék a városi fűrdőkével. Véleménye szerint talán nem is szükséges 7000 pengőt befektetni, hanem csak a legszükségesebbeket kellene elvégezni, hiszen előttünk van a mélyfurás kérdése és ha azt

HORTORÁGYI JUHTURÓ
Mindenütt kapható! Termeli s.
Orsz. MKK Magyar.
Telszövetkezeti Központ
Budapest I. Horváth Miklós utca 119. 122.

Benyáts Emil cipőosztálya
Debrecen.
Nagy választék mindenfajta cipőben és ábján.

Egyedül az árak hirtelése semmit sem jelen, miért is azt ez esetben elhagytam.

Onnek meg kell győződnie jó minőségéről, hogy felismerje jutányos árait.

látjuk, hogy egy esztendő múlva eredmény lesz, akkor ugyanis egészen más intézkedéseket kell tenni. Debreczen Jentől úgy tudja, hogy körülbelül 8000 pengővel a gőzfűrdő legszükségesebb javítási munkáit meg lehet oldani.

Zöld József főjegyző a felszólásra kijelenti, hogy a hajdu és a tüzoltó legénység a népjóléti hivatalban levő népfűrdőben kaphat ingyen fűrdőt; a városi gőzfűrdő jegyeit olcsóbban nem lehet adni, — mert azok már így is elég olcsók. A kádifűrdő helyén az öltöző kabinok felállítására már megjött a miniszteri jóváhagyás, így azokat már a nyárára megcsinálják. A költségvetési bevételeink állandóan esökkennek, a kiadásaink pedig fokozott mértékben állanak elő, ilyen körülmények között napi 89 személy kedvéért — akik a fűrdőt látogatják — nem érdemes évi 6-8000 pengőt ráfizetni. Ma már ott állunk, hogy a házipénztár készpénz készletéből egymillió pengőt vettünk igénybe, folyó kiadásokra.

Ami az ott levő családok sorsát illeti, a város soha sem zárkózott el az elől, hogy ha valaki hosszú ideig szolgált a várost, méltányosságból kegydíjat ne adjon.

Debreczen Barna: Debrecennek hatalmas és szép fűrdője kellene, hogy legyen. Mivel ez a mély furás eredményétől függ, ezért minden fillér, amelyet nem jövedelmező fűrdő fenntartására fordítunk, felesleges.

Dr. Sz. Kun Béla arra mutatott rá, hogy az alkalmazottak kegydíját többet tesz ki, mintha helyreállítják a fűrdőt.

A kisgyűlés többsége a fűrdő beszüntetése mellett határozott.

A pallagi ut továbbépítése.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán öt perc szünetet rendelt el, melynek elteltevel a pallagi ut továbbépítésének ügyét tárgyalták. A 131.250 P egyharmadrészt az érdekeltég, egyharmadát a város, egyharmadát a kereskedelmi miniszter vállalja. A javaslatot sürögősen felterjesztik.

Vargha Kálmán, akadémiai igazgató azt kérte, hogy nemcsak a pallagi akadémia határáig, hanem egészen az akadémia kapujáig építsék ki az utat.

Borsos József előadó tanácsnok azt jegyezte meg erre, hogy talán a földművelésügyi miniszter építhetné ki az utat az akadémiaig.

Vásáry István polgármester hozzájárul Vargha javaslatához, de a kereskedelmi miniszterhez intézendő feliratban meg kell mondani, hogy a szakasz nincs felveve az ut-hálózatba, tehát az új építés egyharmadrészt, mint a telek használója, a földművelési miniszter fizesse.

Dr. Juhász Nagy Sándor: A polgármester álláspontja korrekt; azt elfogadja.

A kisgyűlés ilyen értelemben határozott.

Bizottsági tagválasztások.

Az állam elővásárlási, vagy megváltási jogának gyakorlása, illetőleg az azzal kapcsolatban szükséges állásfoglalás céljából három bizottsági tagot jelölt ki a közgyűlés és pedig: Poroszlav Lászlót, Halász Miklóst és Pásztor Ferencet.

Építkezések a városi birtokokon.

Rövid vita keletkezett a városi mezőgazdasági birtokokon szükséges építkezések vállalata adása, vagy pedig új versenytárgyalás kiírásának kérdése körül. Veress Géza tanácsnok előadta, hogy a gazdasági épületekre vonatkozólag a költségvetések elkészültek, a versenytárgyalást megtartották, a jóváhagyás novemberben leérkezett. A miniszter az árakat magasaknak találja s ezért módosításokat kíván.

Veress tanácsnok előadja, hogy

Fűszer- és csemegetekereskedők

Az Országos Magyar Telszövetkezeti Központ helyi terakata Burgondia-utca 10.

elsőrendű vastörzött teavafat és kiváló minőségű sajtait nagyban áron szállítja.

307.000 pengő állt rendelkezésre. Az előkészítő bizottságok új versenytárgyalás tartását javasolják és azt kívánják, hogy a két furott kutat építsék meg, mert azoknak ára jóval alacsonyabb az előirányzatnál.

Dr. Láng Sándor, dr. Freund Jenő, majd dr. Fejér Ferenc szólaltak fel. Fejér szerint az a lényeges, hogy mikor adják be az ajánlatot az iparosok, akiknek kauciójuk még mindig bent van. Javasolja, hogy azokat a munkákat, melyek alatta vannak az előirányzatnak, adják ki.

Bessenyei Gyula szintén azt kéri, hogy ne tartanak újabb versenytárgyalást.

Dr. Vásáry István polgármester nagyobb beszédet tartott, melyben kijelentette, nagyon sajnálatos, miszerint a közszállítási szabályzat nem közszállítási szabályzat, hanem a köznek háttérbe szorítása bizonyos érdekekkel szemben. Nekem, — mondotta, — az összesség érdekelt kell védenem és én soha nem fogom feladni az összesség érdekét parciális érdekekért. (Taps.) Ha vállalatba adjuk ezeket a munkákat most rögtön, akkor sem lesz előbb készen, mintha új versenytárgyalást tartanánk.

Bessenyei után Fejér Ferenc szólt fel: A polgármester kijelentéseit aranyba kell vésni.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán az ülést félbeszakította és annak folytatását délután 4 órára tűzte ki.

A vízvezetési szabályrendelet.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán délután negyedétkor nyitotta meg a folytatolagos ülést. Borsos József műszaki tanácsos ismertette a polgármesteri előterjesztést a vízvezetési szabályrendelet magyarozatára vonatkozólag. A szabályrendelet negyedik paragrafusa azt mondja, hogy a háztulajdonos köteles egy csapat felállítani és üzemben tartani. Ezt a paragrafust most világosan megmagyarázzák olyanformán, hogy

a háztulajdonos köteles a lakók mindegyike által megközelíthető helyen egy kifolyó csapat felállítani és azt állandóan üzemben tartani és annak használatát az udvarban lakóknak mindenkor megengedni.

A kisgyűlés ezt a magyarozatot egyhangulag elfogadta.

Megvizsgálják a szerződéseket.

Tárgyalták a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát az iránt, hogy a haszonbérleti, valamint az üzletelviség és lakásbérleti összes szerződések megvizsgálása és a haszonbérletnek és a bérletnek esetleg nyújtható kedvezmények és könnyítések tekintetében javaslattelevel bizottságot küldjenek ki.

A kisgyűlés e bizottság tagjaivá: dr. Debreczeni Barna, dr. Tóth Lajos, Széll László, Pásztor Ferenc, Sebertyén Lajos és Békés Lajos tagokat küldte ki.

A törvényhatósági bizottság a református tanyai lelkeszség céljára a

Cserén már adott két hold földet. A kisgyűlés most javasolja, hogy a másik tanyai lelkeszség céljára a Kádárdülön adjon a város két hold földet a református egyháznak.

A lakások szabadforgalmáért.

Zöld József főjegyző terjesztette elő a háztulajdonosok egyesületének kérelmét a lakások szabadforgalmának tárgyában. Ismeretes, hogy a törvényhatóság a múlt évben elvileg állást foglalt a lakások felszabadítása mellett. A háztulajdonosok akkor fent jártak a miniszteriumban, a hozott közgyűlési határozat jóváhagyása érdekében, de a miniszteriumban kijelentették, hogy a teljes felszabadításról egyelőre szó sem lehet. Emiatt a háztulajdonosok most azt a kérelmet terjesztik elő, hogy a törvényhatóság kérje a minisztertől, tartsa fenn a bérkorlátozást, még pedig a mai lakberek nivóján, de engedje meg, hogy a háztulajdonos felmondhasson lakójának.

A kisgyűlés az előkészítő bizottságok javaslatát elfogadta és ilyen értelmű indítványt terjeszt a közgyűlés elé.

Egyéb ügyek.

A magyarországi Gyógyszerész Egyesület debreceni kerülete kérelmet intézett a törvényhatósághoz, támogassa azt a törekvését, hogy a Tisza István tudományegyetemen gyógyszerész-tanfolyamot létesítsenek. A kisgyűlés ilyen értelmű javaslatot terjeszt a közgyűlés elé.

Újabb benzinkutakat állítanak fel.

Újabb számos kérelem érkezett a városhoz, melyekben különböző vállalatok összesen 22 benzinkut felállítására kértek engedélyt.

Ötös szakbizottságot küldtek ki, hogy állapítsa meg, vajon van-e szükség Debrecenben újabb benzinkutakra és ha igen, hol kellene azokat felállítani. A bizottság megállapította, hogy új benzinkutak felállítására szükség van és 14 helyet meg is jelölt, ahol az új kutakat felállíthatnák. Mindet a város belső területén kívül helyezték el. A nyírbogdányi petróleumfinomító kérése érdekében egyik felszólaló rámutatott arra, hogy a nyírbogdányi az egyetlen magyar vállalkozás ezen a téren.

A kisgyűlés ilyen értelmű javaslatot terjeszt a közgyűlés elé.

Sok kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után dr. Hadházy Zsigmond főispán a kisgyűlés ülést befejeztette.

RABLÓTÁMADÁS A NEWYORKI MAGYAR KONZULÁTUSON.

Newyork, január 28. Egy bandita ma délután behatolt a Cityben levő magyar konzulátus irodá helyiségébe és homokot szórva az ottlevő hivatalnok szemébe, elrabolta zsebjáróját és harminc dollárt tartalmazó pénztárcáját.

ELKOBOZTÁK A NÉPSZAVA TEGNAPI SZÁMÁT.

A Népszava tegnapi reggeli számában „Bethlen beszámolt” címen vezér cikk jelent meg ezenkívül még egy cikk jelent meg, Bethlen hágai beszámolójáról, ezzel a címmel: „Ha nem engedjük volna a nagyhatalmak követeléseinek, akkor bepokolhattunk és hazajöhettünk volna — mondja Bethlen”.

A királyi sajtóügynökség soros kir. ügyésze osztályelleni igaztást látott fennforogni a fenti két cikkben és ezért azt az indítványt terjesztette a büntetőtörvényesek vizsgálóbírája elé, hogy a Népszava tegnapi számát kobozza el. A vizsgálóbíró az indítványnak helyt adott, az elkobzást elrendelte, amit a rendőrség foganatosított.

A világhírű

Telefunken

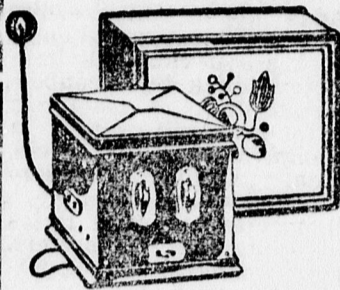
cég rádiómérnöke és szakemberei néhány napi itt tartózkodásuk alatt kötelezettség nélkül lakásán bemutatják a legjobb és legmodernebb

Telefunken hálózati készülékeket

Ne mulassza el ezt a kedvező alkalmat!

Tegyen összehasonlítást!

6-12 havi részlet!

TELEFUNKEN 31W
ARCOPHON 4
HANGSZÓRÓVAL

Érdeklődni lehet:

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási-, Termelő- és Ertekezési Szövetkezetek Ruházati osztály.

DEBRECEN, VAR UCCA 1. Tel. 10-55.

Megváltoztatta a tábla az ítéletet Nagy István bűnperében

Nagy Istvánt háromévi fegyházra ítélte el.

Budapest, január 28. A budapesti ítéletábrla Badó tanácsa ötnapos tárgyalás után ma befejezte Nagy István és bűntársai felebbviteli ügyének főtárgyalását. A ma délutáni tárgyaláson Lubik Juliánna és Nemes Rózi nem kívánt élni az utolsó szó jogával. Az elnök erre félbeszakította a tárgyalást és két órai tanácskozás után kihirdette a tábla ítéletét.

A tábla ítéletében Nagy István elsőrendű vádlottat a lopás büntetetének, valamint a hivatalos hatalommal való visszaélés vétségének vádjá alól felmentette, de bűnösnek mondotta ki Nagy István dr volt törvényszéki bírót egy rendbeli folytatolagosan elkövetett megvesztegetés büntetében és ezért az elsőfoku ítélet megváltoztatásával három évi fegyházra, ezer pengő pénzbüntetésre és tíz évi hivatalvesztésre ítélte.

Megváltoztatta a tábla Gazda György dr és Fazekas Endre dr vádlottak elsőfoku ítéletét is és pedig a tábla Fazekas Endre dr-t a közokirat hamisítás büntetetének vádjá alól felmentette, de szikkasztás vétsége miatt öt hónapi fegyházra és ötszáz pengő pénzbüntetésre ítélte. Fazekas Endrere vonatkozólag a hivatalvesztés kimondását a tábla mellőzte. Gazda Györgyöt az ítéletábrla megvesztegetés miatt 9 hónapi börtönnel, ezer pengő pénzbüntetéssel és öt évi hivatalvesztéssel sújtotta. Nagy Istvánné, született Lubik Julia és Nemes Rózi felmentő ítéletét a tábla is helyben hagyta.

Nagy István büntetéséből az elszennvedett vizsgálati fogsággal egy évet és 9 hónapot kitöltöttek vett a bíróság. Fazekas Endre és Gazda György büntetését az elszennvedett vizsgálati fogsággal teljes egészében kitöltötték, a rájuk kiszabott pénzbüntetést pedig lerovottnak minősítették.

Gróf Bethlen István köszönő távirata a Debreceni Egységespárt elnökségéhez

Hírt adunk lapunk egyik közelmúlt számában arról, hogy a „Debreceni Egységespárt” részéről, a párt elnöksége igen megleghangu és bensőségteljes táviratban üdvözölték gróf Bethlen István miniszterelnököt, a hágai tárgyalások kapcsán elért értékes eredményekért.

Gróf Bethlen István miniszterelnök erre az üdvözlésre a mai napon dr. Hadházy Zsigmond főispánhoz intézett, következő táviratban fejezte ki köszönetét az Egységespárt üdvözléséért:

Főispán úrnak,

Debrecen.

A hágai tárgyalások kapcsán ot-tani párt nevében Magoss, Szentpéteri Kun és Ruffy-Vargha elnökök által hozzám intézett meleg üdvözlésért kérem Méltóságodat, tolmácsolja előttem és általuk a párt előtt, őszinte köszönetemet. Gróf Bethlen István miniszterelnök.

Dankó

temetkezési vállalat
Kossuth-u. 3.

Uzletvezető: Dr. Ratkóczy János.
Telefon nappal 3-22. Éjjel 66. sz.

Halat vadat s mi jó falat

Pálffyánál

mindig frissen kaphat. Kossuth u. 7.

Mozaik

Soha, ilyen szép, ilyen meleg telt. Az igaz, nem vagyunk még túl rajta és bizony megeseit már nem is egyszer, hogy a tél a maga visszafojtott mérgét a tavaszi napok előtt adta ki, no de a dandráján, a nehezebbjén emberi előrelátás szerint már túl vagyunk.

A tél mindig nehéz probléma. A fűtés, a világítás, a ruházódás költségei súlyos teherként jelentkeznek éppen abban az időpontban, amikor a munkaalakalmak kevesbednek és így nem csodálható, sőt egészen természetes dolog, hogy a soha meg nem szűnő és öröktől fogva való elégtelenség télen ütözködik ki a legélesebben.

Hála Istennek az idei tél — legelőbb ezideig — megemberelte magát és nem ajzotta fel a nehéz gazdasági viszonyok között élő társadalom indulatait. Ha már sok minden közrejátszik a megélhetés nehéz problémájának felvetésénél, a természet irgalmasnak mutatkozott, sok minden más tényezőnél irgalmasabbnak, amelyek közrejátszanak az emberi élet méltó formájának kialakításánál. Dícsőség érte Cronosznak.

Az ember — ez a kéllábu tollatlan állat — a maga nyers állati ösztöneiben résen áll még ilyen kegyelmes időben is. Az elmúlt gyönyörű vasárnap napsugaras délelőttjén tömegek vonultak fel a főváros különböző pontjain és kommunista tüntetést rendeztek bizonyára jól megszervezett földalatti erők intésére és parancsára. „Éljen Kun Béla”. „Jöjjön a proletárdiktatura”, ilyen és ehhez hasonló kiáltások jeleztek a tüntetés megszervezőinek eredetét, sőt az enyhe, napsütéses délelőttön a gyerekkocsiban pihenő ártatlan gyerekekre is kimondták az anathémát: „Le a burzsujkölykökkel!”.

Távorról se nagyjuk ennek a tüntetésnek a jelentőségét. Egy nagy városnak mindig volt és lesz szemétye és még a legtisztább szobában is összegyűlik a szemét, ha mindennap nem takarítanak ki. Kegyelem és irgalom nélküli takarítást kérünk tehát akkor is, ha a társadalom szemétyét felkavarják a bünsz kezek. Itt igazán ne legyen semmi kímélet. A proletárdiktatura újdonság volt alkalmunk megköszölni, örültek és esztelenek lehetnek csak azok, akik azt a keserves időt visszakiánják. Igenis, társadalmilag ön- és közveszélyes örültek. Ha pedig az orvosilag ön- és közveszélyeseket, akiket a súlyos kórság emberi mivoltukból kivethető, a társadalmi életközösségből kirekesztik és az elme-gyógyintézet falai közé internálják, éppen olyan indokolt, ha a társadalmilag közveszélyeseket egyszer és mindenkorra ártalmatlanná tessék. Hadd menjen mindenki ügyes-bajos dolga után az uccán békességben és hadd aludjon nyugodtan a gyermek a gyermekkoscsiban.

Az ilyen kommunista tüntetés az utóbbi időben eléggé sűrűn ismétlődnek. Hol itt lángol fel egy ilyen merész tüzecke, hol ott. Alapos tűzvizsgálatot követel a társadalom, hogy még a lehetőségét is elvonja az olyan az átkos eszközöknek az érvényesítésre törekvésében, amelynek nyomorultjai és bűnei vagyunk még ma is. A kommunizmus szállás csinálja, az esztelen Linder mondotta, nem akar katonát látni, mi meg nem akarunk kommunistát látni és diktatúrát.

Lám a spanyol diktatura is vatasztra került már. Primo de Rivera a hadsereg és haditengeré-

szet döntése alá bocsátotta, megmaradjon-e a diktatura vagy sem. Primo di Rivera módszere, ha nem is szerfölött elmés, de meglepően új. Mert ugyan megkérdezette-e valaha a baltát, akar-e fát vágni, a halat, akar-e vizben, a madarat, akar-e a levegőben élni, a lombot,

vágnik-e napsugárra, esőre? A spanyol diktatura megmaradásának vagy meg nem maradásának kérdésében egészen bizonyos, nem azok fogják a feleletet megadni, akiket megkérdezni nem tartott érdemesnek.

Dr Vásáry István polgármesternek születésnapján szerezénádót adott a Kollégiumi Kántus

Vásáry István: Mindenkor oly hü vagyok a Kollégiumhoz, mint gyermek az anyjához.

A Kollégiumi Kántus tegnap este dr. Vásáry István polgármester születésnapja alkalmából szerezénádót adott tiszteletére. Azért választotta a tiszteletadás időpontjául a születésnapot, mert a Kántus tagjai nagy részt vidékiek s a névnap alkalmával nem tartózkodnak Debreczenben. Szigeti Gyula, ének- és zenetanár vezetésével fél 9 órakor vonult a Kántus a polgármester lakása elé, ahol Csokonai „Földiekkel játszó égi tünemény” c. dalát adta elő.

A dal elhangzása után Gál Lajos szénior üdvözölte a polgármestert, rámutatva azon okokra, melyek miatt a legbelsőbb családi ünnepet választották ki, hogy tiszteletüket kimutathassák. Tudják, hogy a polgármester a Kollégium hű fiának vallja magát, a Kollégium hagyományainak ősi szellemével indult el és jár azon az uton, amely mindnyájunknak boldogulásához vezet.

Vásáry István polgármester nyomban választott, megköszönve a megtiszteltetést. Nem mint polgármester, hanem mint a Kollégium gyer-

meke mondja, hogy helyes a szónok megállapítása, mert ő mindenkor oly hü a Kollégiumhoz, mint gyermek az anyjához. A Kántus megjelenése a figyelmeztetés jellegével hat rá. Figyelmeztetés arra, — úgy mond, — hogy ne felejtsem, hogy a Kollégium növendéke voltam és az Alma Mater szellemét tartsam irányelvemnek. Ennek a szellemnek köszönhető, hogy a magyar nemzet nem tűnt el a nagy viharban. Külön figyelmeztető jel az, hogy ha a Kollégiumi Kántus jelenik meg, mely még inkább buzdít arra, hogy a Kollégium szellemét kövessük. Láthatják, — mondta a jelenlevőknek, — hogy mit jelent a Kollégium szelleme. Ha ti is ezt kövítették, akkor fejlődik és emelkedik a magyar közélet. Isten áldása kísérje munkátokat.

Ezután a polgármester még egyszer megköszönte a Kántus megjelenését s két dal eléneklésével ért véget a megható, bensőséges tiszteletadás.

Siránkoznak a cseh lapok Hága miatt

„Bizonyosra vehető, hogy Olasz ország és Anglia mindig Magyarországot fogja támogatni” — Jobb lett volna nekünk, ha Magyarország hajthatatlan marad....“.

Prága, jan. 28. A Narodny Listy a hágai eseményekkel kapcsolatban keletkezett polémiákkal összefüggésben felteszi a kérdést: Mi értelme van annak, hogy eltussolnak bizonyos dolgokat, különösen egyik vagy másik nagyhatalom álláspontját? Miért nem akarják nyíltan megmondani, hogy a hágai egyezmények rosszabbak azoknál a diszpozícióknál, amelyeket a párisi előkészítő tárgyalásokon elérni sikerült? A nagyhatalmak Loucheurnak a magyarokkal megkötött kompromisszumát sikernek tekintették, mert sietteték a keleti ügyek likvidálását.

Csehszlovákia számára azonban előnyösebb lett volna, ha a magyarok továbbra is hajthatatlanok maradnak, mert ebben az esetben ügyeiket a jóvátételi bizottság döntötte volna el. A valóság az, hogy Hágában a békeszerződés 250. pontjának és az egész földreformnak a problémája nem került döntésre. Épp úgy a Habsburg birtokok kérdése sem, tehát a magyaroknak jelentékeny mértékben sikerült érvényesíteniük álláspontjukat az egész magyar jóvátételi kérdéskomplexumban. Hogy a hágai értekezlet egy millióval csökkentette Csehszlovákia évi fizetési kötelezettségét, nem esik nagy sullyal a mérlegbe azután, hogy előzőleg már lecsökkentették a bolgárok és még inkább a magyarok fizetési részleteit.

A Narodni Politika a hágai eredmények aljánál megállapítja, hogy Benes tízéves külpolitikája kudarcot szenvedett.

Hágában csak Franciaország és

a kisantantállamok siettek Csehszlovákia segítségére, itt derült ki, hogy teljesen elhibázott volt Benes politikája. Benes a szélrőzsa minden irányában valamennyi állammal kacérokodott az elmúlt tíz év alatt és mindenkinek a támogatására számított. Ma már le lehet vonni azt a következtetést, hogy semmiféle külpolitika nem engedheti meg magának azt, hogy egyszerre több széken próbáljon ülni.

Csehszlovákia számára csak az írásban meglevő szövetségek érnek valamit. A többi államtól nincs joga semmit várni, hiszen bizonyosra vehető, hogy Olaszországot és Angliát mindig Magyarországot fogják támogatni Csehszlovákia kárára.

Semmiféle titkos dolog nincs a hágai megegyezésben.

A képviselőház csütörtökön délelőtt 11 órakor tartja a szünet utáni első ülését. Az ülés napirendjére a fővárosi javaslat folytatolagos tárgyalása van kitűzve.

Almássy László, a képviselőház elnöke, az ülésel kapcsolatban a következőket mondotta:

—Bethlen miniszterelnök ur napi rend előtt fog a csütörtöki ülésen felszólalni és ekkor fogja ismertetni a hágai tárgyalások anyagát.

— Amennyiben a pártok részéről az a kívánság merül fel, hogy a miniszterelnök ur beszédéhez hozzászóljának, én ez elől semmi esetre sem fogok elzárkózni és módot adok a pártoknak arra, hogy szónokaik beszélhessenek.

— Délelőtt már is megindultak a megheszlések arra vonatkozólag, hogy kik szólaljanak fel az egyes pártok részéről a csütörtöki ülésen.

Az egységspárton az a kívánság merült fel, hogy a miniszterelnök beszéde után Pekár Gyula, a külügyi bizottság elnöke szóljon fel. Valószínűleg meg is állapodnak ebben.

A szociáldemokrata párt részéről előreláthatóan Peyer Károly fogja a párt álláspontját elbádni a hágai megegyezés kérdésében.

Hogy a többi ellenzéki pártok részéről kik fognak beszélni, ezt még nem döntötték el. Nem lehetetlen, hogy a hágai megegyezéshez felszólaljon Apponyi Albert gróf is, ha ugyan egészségi állapota ezt megengedi.

A hágai megegyezés napirendre tűzéséhez a kormány nem járul hozzá, mivel a miniszterelnök álláspontja szerint a kritikára bőséges alkalom nyílik a költségvetés vitája során.

Hírek terjedtek el arról, hogy a képviselőház külügyi bizottságát holnap délelőttre össze fogják hívni. Ebben a tárgybán délelőtt tanácskozott Walkó Lajos külügyminiszter Pekár Gyulával, a külügyi bizottság elnökével. A megheszlés után Pekár Gyula a következőket mondta:

— A miniszterelnök urnak és a külügyminiszter urnak is az a felfogása, hogy semmiféle olyan titkos dolog nincs a hágai anyagban, amit a Ház plénuma előtt feltárni nem lehetne. Éppen ezért semmi szükség sincs arra, hogy mindazokat a kérdéseket, amelyek Hágában szóba kerültek és letárgyalattak, a miniszterelnök a külügyi bizottságban és ne a Ház előtt tárja fel.

— En ezt a nézetet teljesen osztom. A külügyi bizottság össze fog majd ülni, ha esetleg a hágai dolgok folyamánaképpen olyan kérdések merülnek fel, amelyek tárgyalására inkább hivatott a külügyi bizottság, mint a plénum.

A CSEH HADÜGYMINISZTER KEVESLI A HADÜGYI KÖLTSÉGVETÉST.

Prága, január 28. A képviselőház költségvetési bizottságában Visskovski dr hadügyminiszter azt fejtette, hogy a cseh hadügyi költségvetés 18.31 százaléka az egész államháztartási előirányzatnak, míg Magyarországon husz százalék, Lengyelországban 31 százalék, Jugoszláviában 20 százalék, Franciaországban 20.9 százalék.

Ami a műszaki csapatokat, a folyamharcászati felszerelést illeti, — mondotta a cseh hadügyminiszter, mi mögötte maradunk a dunai államoknak, amelynek ötszörös tulsulya van, ami szintén a hiányzó pénzügyi eszközök következménye.

PANAMA VÁD AZ ANGOL PARLAMENTBEN.

London, január 28. Az alsóházban huszonhárom interpellációt intéztek Thomas főpecsétörhöz a munkanélküliség ügyében. A főpecsétör jórészt előző kijelentéseire hivatkozott válaszában. A vita folyamán a speaker megvonta a szót Kirkowoa munkáspárti szélsőbaloldali képviselőtől, aki súlyos szemrehányásokkal illette a főpecsétört, hogy a hajóépítési megrendeléseknél nem járt el pártatlanul és hogy bizonyos nagyiparos cégeket részesített előnyben a többivel szemben.

VILLANY HELYETT MESTERSÉGES NAPFÉNY.

Newyork, január 28. Szenzációs tárlalmányról adnak hírt az amerikai lapok, amely állítólag forradalmat jelent a világítás terén. Egy amerikai vegyész mesterséges napfényt állít elő, amelyről azt írja az amerikai sajtó, hogy ki fogja szorítani a villanyvilágítást. A tárlalmány még tökéletessé szorult, de néhány hónapon belül a gyakorlatban is alkalmazható lesz. Higanygözzel tárlált lámpa szolgáltatja a mesterséges napfényt, amelynek igen nagy gyógyító hatása is van és az amerikai lapok megjövözik, hogy idegbetegekre nézve valóságos jótétemény.

Debrecen határában kísértének a tiszazugi rémségek

A vizsgálóbíró husz év előtti férjgyilkosság gyanuja alatt letartóztatott egy józsai asszonyt — A tanuk szerint az elhaltak betegsége alatt olyan kinjai voltak, hogy a hasán csuszott — Beszélgetés a józsai rokonokkal

Pár nap múlva exhumálják a holtestet

Még el sem ültek a hullámok, a melyeket a tiszazugi gyilkosságok felkavartak, már új borzalmak ka- varognak egy kis alföldi falu fe- lett. Még el sem hangzott az utol- sós ítélet a tiszazugi méregkeverő- nek hümpörében, már itt Debre- cenben fogházban ül egy asszony a legrettenetesebb vád: a férjgyil- kosság gyanújával terhelt.

A tiszazugi esetet, ha meg nem is értettük, de elhittük. Tiszarév és Tiszazug két falu az Isten háta megett, elzárva minden kulturá- tól, ahol még egészen primitívek az emberek és jobban működnek a felszabadult ösztönök. De most a Nagyalföld központjából terjed egy újabb rémség híre, innen a szűz magyar talajból, ahol eddig csak kisebb verekedéseket, lopáso-

kat termeltek ki az emberi indu- latok, de a gyilkosságok fellelei még elkerülték a nagy magyar al- föld faluit.

De most husz év előtt elköve- tett férjgyilkosságról suttognak az emberek. Lázban van a falu. Olyan, mint egy felkavart han- gyaboly, olyan, amilyen Tiszarév lehetett a szenzáció első napjai- ban. Nyíltan beszélni senkisé- mer, tudják, hogy rágalmozni sen- kit sem szabad. De ahol bizalmas körben érzik magukat, ott össze- bujnak az emberek és sápadtan tárgyalják a nagy eseményt. — Munkában vannak a csendőrök is. Folyik a nyomozás, kihallgat- ják a rokonokat, a jó barátokat.

Es lassankint kibontakozik a rettenetes dráma.

a faluban még tél van. Üresek az utcák, az emberek behúzódnak a házakba, a meleg kemence mellé. Tél honol a faluban és talán téli ridegség honol az emberek szívé- ben is.

Az első férj: Pál István meg- halt. — **A második férj:** Molnár Dániel elhagyta az asszonyt és valahová Mikepéresre költözött. — **A harmadik férj,** akivel a meleg- szívű asszony nyolc éve él vadhá- zasságban: Katonka Imre, itt la- kzik a falu szélén. Nála kopogta- tunk be először.

Egyszerű kis falusi ház, egysze- rű család. A családfő: **Katonka Imre.** — Felesége régen meghalt, négy leány gyermekével csende- sen éldegél. Ebbe a hallgatag kör- nyezetbe beleilleszkedett Molnár Dánielné, aki felett évek hosszú során elshantak az ifjuság évei

és olyan hallgatag, csöndes pa- rasztasszony lett belőle, mint a szomszédai. Pedig valamikor nem ilyenek ismerték. — Hallgassuk csak, mit mond róla vadházas- társa:

— Talán nyolc éve, hogy együtt élek vele. En megbecsülöm, szere- tem is, a háznak, a gyermekeim- nek gondját viseli. Más, mint jót, nem tudok rá mondani.

— Hát azután menyecske-korá- ban is ilyen volt az asszony? — kérdezzük.

— Hát én nem tudok rá semmi rosszat se mondani, abban az idő- ben nem ismertem közelebbről.

— Azt sem tudja, hogy Molnár Dániel miért hagyta ott?

— Nem az ember hagyta ott. Az asszony! Ugy történt a dolog te- kintetes ur kérem, hogy Molnár Dánielnek két nagy leánya volt. A Maresa odahaza volt, a másik meg cselédkedett. Az asszonynak is volt egy leánya: Julesa, ennek Kiss Mihály volt az ura.

Mintán pedig valamennyien egy szobában laktak, hát bi- zony a Kiss Mihály elszerezte a Maresát.

Teherbe is esett tőle.

Horváthné váltig kérte az urát, hogy tiltsa el leányát a veitől. De az hagyta őket, még örült neki. — Erre azután az asszony kapta magát és otthagya a házat. Tíz hónapig itt élt a szomszédom- ban, azután átköltözött hozzám. — Azóta itt élünk.

Névtelen levél érkezik

Három nappal ezelőtt a debre- ceni központi vizsgálóbíróásra egy titokzatos levél futott be. In- gadozó paraszti kéz írta a levelet, dülöngöztek a sorok. De a levél tartalma annál megdöbbentőbb volt. Az állt benne, hogy

majdnem husz évvel ezelőtt, pontosan 1911 decemberében Pál Istvánné erőszakos uton tette el láb alól urát. Meg- mérgezte!

A vizsgálóbíróágon természe- tesen a legerélyesebb nyomozás in- dult meg. Utasították a józsai csendőrörsöt, hogy vezesse be a nyomozást. A csendőrök nyomoz- ni kezdtek. Először Pál Istvánnét hallgatták ki.

Tagadott, kétségbeesetten — könnyek között tagadott.

Ő szerette az urát, majd belehalt az elvesztése feletti fájdalomba, hát hogyan lehetne ő a gyilkos?

Azután sorra vették a csend- örök a rokonokat, az ismerősöket.

Némelyik tudott valamit, néme- lyik nem. De azt mindenki állí- totta, hogy

Pál István halála után azt suttogták a faluban, hogy nem halt meg természetes halállal.

De akkor, éppen úgy mint most, nem merték nyíltan hangoztatni a gyanút és elaludt az egész ügy. — Elaludt, hogy husz év múlva minden borzalmával újra ki sértsen.

A központi vizsgálóbíróágon dr Csáky János vizsgálóbíróse- gédek osztották ki az ügyet. Nap- pok óta az ügy aktáit tanulmá- nyozza. Sötét, homályos eset. Az akkori emberek nagyrésze elhalt, meghalt az orvos is. Husz év utá- ni nyomozás minden nehézségével kell megküzdeni.

Még egy fél évnek kellett vol- na eltelnie, s többé tárgytalan lenne minden feljelentés.

Husz év után még a gyilkosság is elévül.

Pál Istvánnét letartóztatják

Tegnap délelőtt azután szenzá- ciós fordulat állott be a bűnügy- ben. Dr Csáky János vizsgálóbíró- ségét újra maga elé vezettette az összetört, vérszegény, beteg ass- zonyt és

kihirdette előtte az előzetes le- tartóztatásról szóló végzést.

Az asszony sirvafakadt. Ujra han- goztatta, hogy ő ártatlan. Azután kissé megnyugodott. Felfolyamo- dást jelentett be a letartóztatás ellen.

Azok a terhelő bizonyítékok, a melyek végeredményben Pál Ist- vánné letartóztatását eredményez- ték, egyelőre csak igen halványan ütözkönek ki a nyomozati irato- kon. Sok a mentő tanu, de akik az asszonyra vallanak, azok borzal- mas adatokkal szolgálnak. Egyi- kük szerint, aki ott volt a titok- zatos módon elhunyt Pál István halálának ágyánál,

a betegnek olyan kinjai vol-

tak, hogy rettenetes fájdalmá- ban hason csuszott a szobában.

— Egy másik asszony szerint pe- dig Molnár Dániel, Pál Istvánné második férje

azért hagyta ott az asszonyt, mert az olyan teával itatta meg őt, amely teljesen össze- marta a torkát.

De ezek a tanuvallomások le- hetnek pletykák. Itt véglegesen csak egyetlen bizonyítási eszköz- fog dönteni: a hulla kiásása, az exhumálás.

De ha gyilkosság történt, mi- vitte az asszonyt a bűnre? Pénz, szerelem, vagy talán a romlott vér? Erre a kérdésre csak a hely- színen lehet feleletet nyerni. Mit mondanak az emberek Józsnak?

Parasztszerelem

A kora téli délutánban Józsa felé száguld az autó. A mezők fe- lől már tavaszi szellő lengedez, de

Ura mellől bálba szökik az asszony

A faluban hire megy, hogy — „autóval urak“ érkeztek. Minden- ki tudja, hogy az idegeneket csak a gyilkosság ügye hozhatta ebbe az apró faluba. Egy fél óra múlva már egész csoport ácsorog a kis ház előtt, lesnek be az ablakon, igyekeznek valami újságot meg- tudni. Pedig minket is ez a cél vezet.

Most nyílik az ajtó. Öreg pa- rasztasszony kocog be rajta. Ő is rokon: Takács Jánosné született Pál Magda, Pál István édes test- vére.

Az elhunyt betegségről, halá- láról kérdezzük. De erről keveset tud. **A betegség három nap alatt végzett vele.** Bár azt szerette vol- na, hogy hozzá hozzák, mégis a szomszédban lakó Zimánéhoz vit- ték. Az pedig nagyon jóban volt az asszonnyal!

— Hát arról nem tud, hogy az asszony fiatal korában másra ka- csintgatott volna?

— Ugy élt az kérem, mint a többi magunkfajta asszony. Nem tudok róla, hogy hűtlen lett volna az urához. Azaz, — gondolkozik

el az anyó, — mégis. Tetszik tudni Pál Istvánné nagyon szerette a zenét. Nótával akárhová el lehe- tett volna csálni. Egyszer bál volt a faluban és az ura nem vitte el.

Ő az ágyból, az ura mellől sző kött el és ott táncolt hajnalig.

Persze hogy megtudta az ura. **Ha mi ki nem mentjük a kezei közül — biztos agyonveri!**

A másik eset már furesább volt. Pálné Mezőturra való volt és De- brecenben az István gőzmalomban összetalálkozott egy földijével, aki ott munkás volt.

Attól kezdve igen gyakran járt az asszony a malomba öretni.

Én mondtam neki, hogy hagyjon fel ezzel a dologgal, de ő nem hall- gatott rám. — Egyszer azután a férfi megjelent a faluban. Meg- huzódott a háznak megett és lesett az asszonyra. Most már ő is lát- ta, hogy az eset több kettőnél, ki- ment az idegenhez és ráparan- csolt, hogy azonnal távozzon el. — Ettől kezdve tudomásom szerint nem találkoztak többet.

„Ha felássák a sirt, azonnal halott leszek“

Ez az öregasszony érdekes dol- gokat tud. Folytatjuk a kérdezős- kődést:

— Hát azután szerette Pálné az urát?

— Szerette - szerette.

— Veszekedtek sokat?

— Csakugy mint mások. Bráha a férje ivott, hamar megártott ne- ki az ital és akkor bizony „nehéz temészeti“ volt.

— Az asszony hogyan viselke- dett az ura halála után?

— Sirt, mint az már ilyenkor szokás. Azután pár nap múlva sut- togni kezdtek a faluban, hogy Pál Istvánné megölte a férjét. Itt is, ott is felütötte a fejét az a hir. — Mondtuk Pálnénak, hogy „Lelkem

felássák a férje sirtját!“ — Ő erre így felelt:

„Ha a sirt felbontják, akkor én rögtön halott leszek!“.

Itt már eleget tudunk! — Gye- rünk tovább!

Aki ott volt Pál István halálánál

Zima Sándorné. Kemény arcu, hideg szemű öregasszony. Lassan, meggondoltan beszél, nehéz belőle a feleletet kihuzni. A feleségén ki- vül egyedül ő volt Pál István ha- lálának ágyánál. Ha ő beszélne...

Kérdezzük. Hogy került ő hozzá a beteg? Mi baja volt? Ho- gyan halt meg?

Nem tetszik neki a kérdezősködés. Immel-ámmal felelget:
— Hogy került énhozzám? **Hát ugy!** Szomszédban laktam és mikor beteg lett, csak én hoztam akart jönni. Oda is hozta a felesége. Egy nappal a halála előtt. Egy éjszakát és egy napot töltött nálam. Azután meghalt.
— Nagy kinjai voltak?
— Nem tudom én! Az igaz, hogy

„Miért nem ad a mamátok a tí apukátoknak is légykő oldatot?”

Tovább megyünk a faluban. Az öreg Takács Jánosné vezet bennünket. Kis nádfedeles viskó előtt állunk meg. Gavallér Józsefné szüleit Pál Juliánna lakik itt, az elhunyt másik nőtestvére. Apró gyermekek állják körül az autót. A legnagyobbik előkeríti a szomszédból edesanyját. Értelmes, intelligens arcú asszony, gyorsan, világosan felel a kérdéseinkre. Ő nem sír, nem sajnálkozik az eset felett, nem is gyanúsít senkit, de megfontolt feleleteiből kitűnik — hogy mi a felfogása az ügyről.

— Maga mikor értesült a testvére betegségéről?
— Nem nagyon értesített engem arról senki. Három nap alatt vége volt szegénynek.

— Miben halt meg?
— Nem tudom. A felesége azt mondta, hogy a debreceni uton leest a szekérről, a hasán feküdt, meghűtötte magát és ebbe halt bele. — „Na most vége bátyátoknak!” — mondta az asszony.

Jellemző. Az egész faluban, a legközelebbi rokonokat is beleértve, nincs egyetlen ember, aki meg tudná mondani, hogy mi vitte a sírba Pál Istvánt. Az orvos meg halt, a halottkém bizonyítványát ki tudja sikerül-e majd megszerezni. Ki fog erre a rémségesen sötét ügyre világosságot deríteni?

A kérdezősködés tovább folyik:
— Mit tud a bátyja betegségéről?

— Engem a felesége alig engedte a beteghez. De tudom, hogy szörnyű kinjai voltak.

fájdalmában egymáshoz kötö-

a fejét fájlalta.

— A gyomrát nem?
— Azt nem!
— Azután miben halt meg?
— Mit tudom én. Nem vagyok én orvos!

Itt nem boldogulunk. Eszembe jutnak Takács Jánosné szüleit Pál Magda szavai: „Az pedig nagyon jóban volt az asszonnyal!”

gette a karjait és a hasán csuszott a földön.

Allandóan a gyomrát fájlalta, azt állította, hogy nem bírja tovább, mert valami tépi a beleit.

— Orvoshoz mikor vitték?
— En mondtam először, hogy elviszem az orvoshoz. De a felesége rámszólt, hogy majd ő elviszi, hiszen ő a felesége!

— A mérgezéssel mit hallott?
— Jaj kérem nem is tudom —

hogy elmondhatom-e? Tetszik tudni Pálnéknak négy gyereke volt. Abban az időben még kicsik voltak. A szomszédban lakott Pénzes gazda. A halálest után együtt játszottak a gyerekek a Pénzes gyerekekkel, akik panaszkodtak, hogy apjuk sokat veszekszik. — Erre azt mondták a Pál gyerekek:

„Miért nem ad a mamátok a tí apukátoknak is légykőoldatot, akkor majd nem veszekszik!”

De most már a gyerekek letagadják, hogy ezt hallották, vagy nem is emlékeznek rá.

— Na és a falu, a nép nem találta furesának a hirtelen halált?

— De bizony! Sokan mondták, hogy a felesége megölte Pál Istvánt. Mikor azután arról volt szó, hogy kiássák a megboldogultat, si ránkogni kezdett az asszony: „Megölöm magam, ha felbontjátok a sírt!” — mondotta. Toronyi főjegyző urnak is nagyon gyanus volt a dolog. Sokat moudogatta: „Az asszony ott a bűnös!”

— És hol van most Toronyi főjegyző ur?
— Meghalt.

A temetőben

A kora téli alkony leszállóban van. A temető felé tartunk. — Takácsné még mindig velünk van, de felveszük az autóra egyik sógorát is, aki tudja, hogy melyik a Pál István sírja. Az apró ablakok a kerítések mögül sápadt arcok bukkannak fel. A rémületet tükröző szemek riadtan kísérek bennünket. Közeledünk a temetőhöz. Az ijedt arcokból ezt a kérdést olvasom ki: Talán már a sírások érkeztek meg? És kezdik bontani a sírt? Vagy talán a sírokat...?

A temető előtt vagy fél kilométernyire a rettenetes sárban elakad az autó. A ragadó alföldi sárban most már gyalog baktatunk a sírok felé. A falu határában járunk már, mindenütt halálos csönd.

Megérkezünk. Kiesi kis temető, egyik része a reformátusoké, a másik a katolikusoké. Ide tartunk. A kíséző férfi sem tud jól tájékozni, próbáljuk kibetűzni a feliratokat. Egyszerre megáll kísézőnk:

— Ez az!

A jelzett sírhantont már fakszát sines. A kereszt vízszintes ágát a hosszú évek viharai letörték és most csak fa-csonk mered mint valami tilalomfa az ég felé. Ki tudja, micsoda titkokat őriz-

nek itt a göröngyök!

Takácsné sógorával együtt a sírhantot állítjuk és fényképfelvételt készítünk róluk. A szürkületben magnéziumot használunk a felvételhez. A nagy világosságtól megijednek. Ilyet ők még sohasem láttak.

A nagy csöndességben egy darabig még ott álldogálunk. — Az est észrevétlenül leszállt, a katolikus templom órája elüti az ötöt. Az anyóka ajtatosan keresztet vet — azután a zsebkendője után kaparász. Az utolsó napok élményei, hozzá még ennek a napnak izgalmai nagyon hatottak az ő egyszerű idegrendszerére. Csöndesen ptyeregni kezd — és szíjogva sutogja:

— En igazán nem tudom, hogy mi történt. Drága jó bátyám, vajon ki okozta a te halálotat?

A temető keresztjei még sokáig felénk merednek az éjszakában. Csönd, halálos csönd mindenütt. De ennek a kis temetőnek békéjét talán pár óra múlva már munkások zaja, ásók esendülése fogja megzavarni, hogy a betemetett hantokból, elrothadt csontokból napvilágra hozzák a két évtizeden át titkolt szörnyű bűnt.

Dr Nyiri László.

Fejszével agyonverte a barátját, nyolc évi fegyházra ítélték

Felesége tette ellene a legsúlyosabb vallomást.

Eger, január 28. Az egri törvényszékben Gálbory József törvényszéki elnök büntetőtanácsa ma reggel kezdte meg Tóth Ferenc 37 éves volt köztisztvisági vállalkozó bűnügyének főtárgyalását. A vád Tóth Ferenc ellen az, hogy megölte Oláh Vilmos egri kádármestert. A város közönsége részéről igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a főtárgyalás iránt, igen sokan már hétfőn igyekeztek biztosítani helyeiket a tárgyalóteremben.

Valamivel 9 óra után nyitotta meg a főtárgyalást Gálbory tanácselnök. Először a személyi adataira vonatkozóan hallgatja ki a vádlottat.

Tóth Ferenc elmondja, hogy 37 éves volt, mikor köztisztvisági vállalkozó volt, de tönkrement. Később kereskedő lett. Az elnök most a vádiratot ismereti, mely a büntetőtörvénykönyv 279. szakaszába ütköző szándékos emberölés büntetével vádolja Tóth Ferencet. A vádirat szerint Tóth barátságot kötött Oláh Vilmos egri kádármesterral. Október 3-án délután felkereste Oláh lakását, de nem találta otthon. Tóth nem távozott el, hanem elbujt a fűszekrényben. Amikor este Oláh hazatért, Tóth egy csarabig a szobában beszélgetett vele, majd, mikor Oláh a kapuig kísérté, Tóth fejszét ragadott és három fejszecsapással megölte a kádármestert.

A házban lakók megriadtak a nagy zajra, segítségért kiáltottak, amire két rendőr termelt ott. A kapualjában két férfi feküdt nagy vértócsában: Oláh Vilmos és Tóth Ferenc. Oláh már haldoklott, Tóth Ferenc pedig kiabált, hogy segítsenek rajta, mert megsebesült. Kiderült azonban, hogy nincsen semmi baja, az arcát maga mázolta be áldozatának vérével, a lábán taláható néhány karcolást pedig szintén maga ejtette zsebkésével. A véres fejsze és Tóth Ferenc zsebkése még ott hevert a földön. Oláh rövidesen kiszemelt. Tóth Ferenc azt állítja, hogy nem ölte meg a kádármestert, hanem egy idegen férfi, akit ő nem látott.

A vádirat a védekezéssel szemben bizonyítottanak veszi, hogy Tóth a gyilkos.

A kihallgatott tanúk arról tettek vallomást, hogy Tóth Ferenc akkor, amikor a rendőrök a helyszínre érkeztek, az áldozat mellett feküdt.

Kettőjük között volt a batta, amelynek a nyele Tóth Ferenc fel volt fordulva, mintha Tóth éppen akkor ejtette volna ki a kezéből.

Az udvarról senki el nem távozott az eset után. A meggyilkolt közelébe senki sem juthatott.

Különösen érdekes volt Bíró Károly dr-nak, a Nemzeti Bank egri főnökeinek vallomása, aki először látta meg az áldozatot és Tóth Ferencet az udvaron. Ő is azt hangoztatta, hogy Tóth Ferencen kívül senki sem juthatott a meggyilkolt közelébe.

Ugyancsak terhelően vallott a vádlottra a két háziasszony, Öze és Quintus Józsefné és öz. Kaiser Ödöné.

Szilágyi József dr törvényszéki orvosszakértő véleményében elmondja, hogy nyomban megjelent a gyilkosság színhelyén, ahol Oláh Vilmost halva találta. A fején három balta-csapástól eredő ütés fátongott, amelyek mindegyike halálos volt. Tóth arcán és testén karcolások és szurások voltak.

Nagy érdeklődés mellett hallgatták ki a vádlott feleségét, született Brade Juliánát, aki 22 esztendő, jelenleg Budapesten, a Nefelejts uca 4. szám alatti házban lakik.

Az elnök kérdésére az asszony kijelenti, hogy vallani kíván férjének bűnügyében.

Elmondotta az asszony, hogy 1927-ben kötött férjével házasságot. Polgári

esküvőjük volt csupán. A házasság nem volt boldog, férje állandóan üldözte őt, durva volt hozzá, emellett lumpolt és kártyázott. Nem egyszer revolverrel fenyegette meg. Amikor már a sok kínzást nem bírta, 1929-ben felment Budapestre. Budapesti lakásán is többször felkereste és revolverrel kény szerítette, hogy legyen újból a felesége. A férje beszélt neki Oláh Vilmosról is és elmondotta, hogy Oláh állandóan adott neki apróbb pénzüsségeket, az Oláhtól kapott pénzből fizette ki a lakását is.

Elmondotta az asszony, hogy a nevelőanyjától örökölt ingóságokat a férje eladta és az értéktárgyakat elzlogosította. Rendkívül pénzéhes ember volt a férje, több ízben azt is mondta neki, hogy

keressen bármilyen uton pénzt, álljon ki az uccasarkokra.

A férje egyébként egy alkalommal testvére ellen is merényletet akart elkövetni.

Az elnök: Nem vezeti magát a férje elleni bosszúvágy vallomásának megítélésénél? Megesküszik erre a vallomására?

— Igen, megesküszöm.

Az elnök ezután felmutatja az asszonynak azt a kést, amelyet az áldozat mellett a véres földön találtak. Az asszony határozottan kijelenti, hogy ebben a késben férjének zsebkését ismeri fel.

Felmutatja az elnök a revolvert is, mire az asszony kijelenti:

— Igen, ismerem ezt a revolvert, nagyon sokszor akart ezzel az uram lelőni!

Gálbory József törvényszéki elnök fél három órakor hirdette ki a törvényszék ítéletét, amely

Tóth Ferencet bűnösnek mondja ki erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés bűntettében és ezért nyolc évi fegyházra ítéli.

A bíróság tényként állapította meg, hogy Oláh Vilmos tartozott Tóth Ferencnek, Tóth Ferenc követelte a pénzt és ezen összevezettek. Veszekedés közben Oláh megütötte Tóthot, aki ezután rös felindulásában megölte áldozatát.

Az ítélet ellen a királyi ügyész súlyosbíttáért, a vádlott és védője enyhítésért felelbeztet.

— „Magyar sors” című könyve, Szalacsy Rácz Imrénének minden könyveskereskedésben kapható.

Sp. autó- és traktor-olaj,

tiszta könnyűbenzin kiváló m nőségben

Magyar Fanto Művek

R.-T.

tiszántuli kirendeltségénél

Ferenc József-u 42. sz.
Telefon 7-77 és 10-99.

Táviratok

FASISTA NŐK OLASZ-ORSZÁGBAN.

Róma, január 28. A fasiszta Befana alkalmával szerepeltek először nyilvánosan Rómában az ugynevezett fiatal fasiszta nők. Ez a női szervezet magában foglal minden 18—22 év közötti korban levő leányt, aki kikerül az olasz „kisleányok” nevű szervezetéből. A szervezet célja részint a nevelés, részint a karitatív munka. A négy évi tagság idején a fiatal fasiszta nőknek részint az anyasággal járó feladatokra kell elkészülniök, részint hozzá kell járulniök a jótékonyági munkához, valamint az új generáció felnevelésének munkájához. A fiatal fasiszta nők háztartási tanfolyamokat hallgatnak, valamint jótékonyági tanfolyamokat. Egyenruhájuk homokszínű selyem sport ruha övvel és fekete nyakkendővel.

UJABB NYUGTALANSÁG PALESZTINÁBAN.

London, január 28. Palesztina északi kerületeiből ismét nyugtalaniságot jelentenek, bár a katonasággal megerősített rendőrség valóságos hadművelteket folytat a rablóbandák megfékezésére. A múlt héten éjszakánként, de fényes nappal is, számos rablást követtek el. A rablók nagy állományt, pénzt s ruhát zsákmányoltak.

FELÁRU UTAZÁS A BUDAPESTI MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSRA.

Budapest, január 28. A kereskedelmi minisztérium az OMGE kérésére március hó 20-tól 25. napjain tartandó mezőgazdasági kiállítás és vásár megtekintésére felutazó közönség részére ötven százalékos utazási kedvezményt biztosított a MÁV. és az annak kezelésében levő helyierdekű vasutak vonalain. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiállítását az OMGE kiállítást rendező bizottságától Budapest, IX. kerület, Köztelek ucca 8. szám alatt kell kérni.

AZ ELBOCSÁTOTT CSELED SZÖRNYŰ BOSSZUJA.

Erfurt, január 28. Két héttel ezelőtt egy erfurti tisztviselő családjához szegődött Nehe' Márta 20 éves cselédleány, de az asszony nem volt vele megelégedve és elcséjére felmondott neki. A leány úgy állott bosszút, hogy tegnap este patkánymérget adott be a háaspár kétéves kisfiának. Az orvos mindjárt gyanút fogott és megállapította, hogy mérgezés történt. A gyermek már meghalt. A cselédleány eleinte tagadt, de aztán bevallotta, hogy bosszúból megmérgezte a gyermeket.

GYANUS BICIKLISTÁKAT FELTARTÓZTATTAK VÁCOT.

Vác, január 28. Tegnap délelőtt a váci rendőrség letartóztatott harminc fiatalembert, aki biciklín jöttek Budapestről s munkanélkülieknek mondták magukat. Azt állították, hogy munkakeresés céljából jöttek Vácra, de az a körülmény, hogy a vámnál politikailag megbízhatatlan váci egyénekkel tárgyaltak, felkeltette a váci rendőrség gyanúját, amely letartóztatotta őket. Kihallgatásuk s motozásuk most folyik.

Vác, január 28. A délelőtti folyamán Budapestről érkezett harminc fiatalembert igazoltatásuk után elbocsátották a rendőrségtől.

Munkanélküliek Budápeslen megtámadtak egy rendőrt

Budapestről jelentik, kedden délelőtti féltilkenként órákor a Bérkocsis ucca 12. számú ház előtt egy 40—50 főből álló csoport verődött össze, amely a Rákóczi-tér felé tartott. A Rákóczi-téri őrszemes rendőr a csoport tagjait felszólította, hogy oszoljanak szét, azonban ezek a felszólításnak nem tettek eleget. Az őrszemes rendőr sürgős segélykérés céljából a kerületi főkapitányság felé haladt és közben hátulról a rendőrt többen megtámadták. A támadók közül az egyik rendőrt hátulról a nyakánál fogva akarta lerántani, miközben a rendőr visszafordulva kardját kirántotta s védekezett a támadók ellen. Ugyanekkor az őrszemes rendőr saját személynének megvédelmezése céljából pisztolyt is rántott és így jutott el a Rákóczi-téri trafikba, ahonnan egy kö-

zeli őrszobából segítséget kért. A megérkezett segítség hat egyént előállított a VIII. kerületi kapitányságon. A csoport többi tagjai elmenekültek.

A vasárnapi tüntetésből kifolyólag a rendőrség ma előzetes letartóztatásba helyezte Kardos János 23 éves hentesegédet, magánosok elleni erőszak bűntette címén. Kardos került már vasárnap gyanúba, hogy ő támadta meg Zilahy Tibor nyugalmazott rendőrfelügyelőt, a Rákóczi úton. Kardos beismerte, hogy bokszerrel ő sújtott a rendőrfelügyelő arcába és ennek alapján előzetes letartóztatásba helyezték. A délután folyamán azután átkísérték a kir. ügyészség fogházába. A tüntetésben résztvevett és tegnap őrizetbe vett többi ember ügyében a nyomozás folyik.

Ausztria csatlakozzon Magyarországhoz és Olaszországhoz

Bécs, január 28. A Freiheit című lap mai számában az Olaszországgal kötendő gazdasági egyezmény érdekében száll síkra, majd ezeket írja:

Ha Ausztria Magyarországhoz és Olaszországhoz csatlakozik, Közép-Európában olyan szilárd blokk keletkezik, amely a jövőben politikai tekintetben a legnagyobb jelentőséggel bírhat és a legnagyobb lehetőségeket nyitja meg.

OSZTRÁK TÁMADÁS NÉMETORSZÁG ELLEN.

Bécs, január 28. A keresztényszocialista munkáskör közgyűlésén Kunschak képviselő beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta: Követelnünk kell, hogy várnunk és kereskedelmi politikánkat alapos revízió alá vegyék. Ausztriát köröskörül nagy fal, mondhatni kínai fal övezi, mert hiszen az, amit ez a fal testesít meg, nem egyéb, mint az európai politika kínaiasága. Ennek a falnak az a sajátossága, hogy kapui csak befelé nyílnak. Így tanúi vagyunk annak a színjátéknak, hogy munkanélküliségünk aggodalmas méreteket ölt, egész ipari ágak tönkremennek, mint például textiliparunk,

amelynek gyárai túlnyomórészt szünetelnek, s a külföld beszállítja hozzánk termékeit. Az ilyen politika tudatos öngyilkosság. Ha tönkre kell menni, ne legyen ez öngyilkosság, hanem történjék ez úgy, hogy a történelem előtt el lehessen mondani: elesni láttuk az osztrákokat úgy, amint harcban illik. Bármilyen álláspontot foglaljon is el valaki a Német Birodalomhoz való csatlakozás gondolatával szemben, senki sem vonja kétségbe a német nép sorsközösségét, tekintet nélkül az állam határokra. Sajnos, azonban azt kell mondani, hogy a német kormány úgy látszik, nincs tudatában az egész német nép e sorsközösségének, bár nem ismerem a körülményeket és az indító okokat e tekintetben. Ha Ausztriában annyira jutott a dolog, hogy Felső-Ausztriában, Salzburgban és Tirolban bizonyos német határhelyeket emlíve ezt mondják, itt kezdődik az ellenséges külföld, akkor ez egyike a legszomorúbb jelenségeknek. Ép ezért kimondom, gondolják meg Berlinben, hogy a várnunk és kereskedelempolitika terén Ausztriával szemben eddig elfoglalt magatartást fenn lehet-e továbbra is tartani.

Bistreanu vezérfelügyelő zsarolási manővere a nagyváradai gyárak ellen

Mikor a felügyelő a gyár számláján pezsgőzik. — „Utazzon sok pénzzel Bukarestbe”.

Nagyvárad, január 28. A napokban nemcsak az erdélyi magyar, hanem az egész romániai és külföldi sajtót is bejárta az a hír, hogy a dr. Löble László féle szeszgyára és a Triton szeszgyára 47 millió lei bírságot róttak ki egy jelentős alappán, amelyet Bistreanu Johann, a bukaresti földművelésügyi minisztérium felügyelője terjesztett a minisztérium elé.

Ez az ügy most Bistreanu vezérfelügyelő rosszul sikerült zsarolási kísérletévé zsugorodott.

Bistreanu, amikor Nagyváradon a vizsgálatot folytatta, nap-nap után különböző mulatóhelyeken pezsgőzött és a mulatság árát a Triton szeszgyár tisztviselőivel fizettette ki. A szeszgyár egyik ellenőrének udvarán Bistreanu meglátott egy kövér libát és követelte, hogy a libát adják neki, azonkívül öt kiló sajtót is kért. Az ellenőr kénytelen-kelletlen eleget tett a mindenható vezérfelügyelőnek. Közjegyző előtt

tett vallomás bizonyítja, hogy Bistreanu a gyár irodájában a gyár terhére vacsorát rendelt és hozzá három liter bort. Másnap este a Royal kávéházban odament

a gyár egyik vezető tisztviselőjének asztalához, felszólította, hogy rendeljen részére vacsorát, egy üveg bort és egy üveg pezsgőt. Mindezt a tisztviselőnek kellett kifizetni.

Vacsora közben Bistreanu elmondta, hogy tudna módot annak az ügynek kedvező elintézésére, amely miatt Nagyváradra jött. Egy másik, hasonlóan kikényszerített vacsora alatt

az illető tisztviselőt felszólította, hogy Löble gyárigazgatóval kettesben jelenjenek meg az ő bukaresti lakásán, ahol az ügyet a legkedvezőbbben elintézhetik.

Mintán a felszólítottak nem mentek Bukarestbe, december 30-án újra Nagyváradra érkezett Bistreanu és

a főtisztviselőt felelősségre vonta, hogy miért nem kereste fel őt. — Ugyanaznap este a főtisztviselőnek elmondotta, hogy

utazzék sok pénzzel Bukarestbe, ott elintézi az ügyet.

Kijelentette, hogy január 8-ig vár. Addig nem adja be a feljelentést. Azt sem bánja, ha nem rendezik ez alatt az idő alatt az ügyet, mert

a kivetendő bírságból olyan összeghez jut, hogy abból férjhez adhatja a leányát.

Jellemző a vezérfelügyelő fellépésére, hogy a gyár főtisztviselőjével fizettette ki a szállodai számláját, a pályaudvaron a hordárt és mintán Bukarestbe érkezett s a gyár vezetője nem jelent meg nála, beadtatta feljelentését a minisztériumnak.

NEMCSAK IPAROS, HANEM MEG A SEGÉD IS ELYNYERHETI A MESTER CÍMET.

A mestervizsgára való bocsátás feltételeit az ipartörvény szabályozza. A Budapesti Kereskedelmi és Iparikamara a napokban megjelent elvi jelentőségű állásfoglalása szerint a mestervizsgára bocsátás feltétele az, hogy a tanoncidő befejezése után az illető legalább két évi szakbavágó gyakorlatot igazoljon. A törvény nem mondja azt, hogy ezt a szakbavágó gyakorlatot önálló iparosként kell igazolni, hanem igazolható segédi szakbavágó gyakorlatl is. Mivel pedig a legtöbb iparágban a segédvizsga után legalább két évi szakbavágó gyakorlat igazolása szükséges az önállósuláshoz, az iparosok legtöbb részében a mestervizsgára való bocsátás feltételei összevágának az önállósítás feltételeivel. Azokban az iparágokban viszont, ahol két és fél évi szakbavágó gyakorlat igazolása szükséges, az önállósulás feltételei szigorúbbak, mint a mestervizsgára bocsátás feltételei. Közjogi szempontból tehát nincs törvényes akadálya annak, hogy valamely segéd tegye le a mestervizsgát, lehetséges tehát, hogy valamely iparosnak a segédje jogosult a mester cím használatára, maga az önálló iparúzó nem, ha 1923. évi november 1-e után kapott iparjogositványt és mestervizsgát nem tett.

ISMERETLEN

1848—49-ES OKMÁNY TALÁLTAK A HADÜGYI LEVÉLTÁRBAN.

A magyar hadügyi levéltárban érdekes okmány került elő, amely világot vet arra, hogy az osztrák katonai hatóságok az 1848—49. évi szabadságharc alatt a magyar szabadságharc tábornokainak családját is figyelemmel kísérték. Az okmány szövege a következő:

Cs. kir. hadseregfőparancsnokság Magyarországon.

Nagyméltóságu von Legedics os. kir. altábornagy, katonai parancsnok urnak

Krakko.

Pozsony, 1849 június 7.

Crenneville gróf ezredes közölte velem Nagyméltóságod aggodalmait Bem felesége és Dembinszky fia tekintetében.

Tekintettel a két rebellis vezér annyira bűnös üzemleire és ama csekély valószínűsége, hogy családjuk Galiciában maradjon abban nem lennének részesek, mindenesetre tanácsosnak tartom, ha addig nem is merülnek fel közelebbi megállapítások, kellő kimérettel és tapintattal ez a két ember biztos őrizet alá helyezni.

Nagyméltóságod kegyeskedjék ezt a lépést annál is inkább haladéktalanul megfenni, mert Schwarzenberg miniszterelnökkel folytatott tegnapi beszélgetésem során ő ezt öttem helyeselte.

Zisburg Gm. m. p.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Néhány szó a debreceni dalárdák ügyéhez

Irtá: Heynke Oszkár, a Műv. „Egyetértés” Dal- és Zeneegylet tb. alelnöke.

Jó néhány hónappal ezelőtt cikkek jelentek meg egyik helyi lapban városunk dalosügyeire vonatkozólag.

Mivel úgy vélem, hogy szerény hozzászólásomnak vannak olyan részletei, melyek dalostársaim részéről még mindig tarthatnak számot némi érdeklődésre, önhibámon kívül elkésvé bár, e lap hasábjain bátorkodom szerény véleményemet kifejezésre juttatni.

Mint régi volt „üzemi” dalárdista tisztázni, illetőleg helyesbíteni kívánom azon téves megjegyzéseket, amelyek ezekről az úgynevezett üzemi dalárdákról ismételt elhangzottak. — Tudvalevőleg ujabban ezen jelzővel illetik azokat a dalosegyesületeket, amelyek valamely gyár, testület, vállalat stb. személyzete körében fennállnak. Mikor egy közleményben cikkíró ur ismételt üzemi (profi) dalárdákról tett említést, beva'om, nem értettem meg a dolgot és sokáig gondolkodtam azon, hogy mért „profi”? Hiszen ezalatt azt értjük, aki díjazásért vagyis pénzért művészkedik, sportol stb. Már pedig én azon csekély 40 év alatt, amelyet az u. n. üzemi dalárdák körében eltöltöttem, soha fizetéses dalárdistával nem találkoztam sem a saját egyesületemben, sem a társesegületekben, amelyekkel elég sűrűn érintkezünk. Végre hosszas fejtegetés után rájöttem arra, hogy a cikkíró ur alighanem azt érti profizás alatt, hogy ezeknél az üzemi dalárdáknál előfordul az, hogy a használatos jó dalosokat felkarolják és saját hatáskörükben olykor megelhetéshez, álláshoz is juttatják. Hát ez igaz, de tudomásom szerint ez éppugy előfordul mindazoknál az u. n. polgári vagy városi dalárdáknál, amelyeknek tekintélyesebb állásu, befolyásos vezetői vagy tagjai ugyancsak ilymódon támogatják, erősítik egyesületüket, szentem igen helyesen, mert olyan

egyén, aki a munkára való rátermettségén kívül még a kulturának is hasznos munkása. A támogatást kétszeresen megérdemli. Én tucatszámra ismerem olyan jeles dalosokat és itt és máshol is — akik polgári (városi) dalárdákban szerzett kiváló érdemeikért jutottak biztos és szép állásokhoz, anélkül, hogy ezeket profi dalárdáknak, profi dalosoknak vagy profi karmestereknek lenne szabad nevezni.

Bodnár karnagy ur — igen figyelemre méltó cikkében — már egy lépést tovább megy és kapott információja alapján azt állítja, hogy ezek az üzemi dalárdák annak köszönhetik előretöréseiket, mert magas napidíjakkal dotált fizetéses énekeseket vesznek igénybe a versenyek alkalmával. Ezt a súlyos állítást is rektifikálnom kell. Mert a való tényállás az, hogy vannak, különösen a fővárosban elvéve olyan dalárdák is (üzemiek és nem üzemiek), amelyek a nyereség mindenáron forszírozni óhajtván, nem átal'ának pénzért idegen jó dalosokat egyes alkalmakra főleg versenyekre szerveztek; ez azonban köz-tudomás szerint visszaélés számba menő inkorrekt dolog, ami a versenyszabályok értelmében — feljelentés esetén — diszkvalifikációt von maga után. Komolyan dolgozó, reputációját féltő, önértékes egyesület ilyesmit nem tesz, így tehát ezt a vádat általánosítani sem szabad. Ezért én, aki négy évtized alatt ezeknek az üzemi dalárdáknak működését és erkölcsi felfogását igen jól megismertem, barátságosan, de határozottan óvást emelek az ellen, hogy ezek a profi jelzővel megbélyegeztessenek, mert tapasztalatból tudom, hogy ezek az egyesületek 99 százalékban komoly tényezői és munkásai a magyar dal-kulturának és az egyedül helyes egyenes uton haladnak a nemes cél felé. (Zárjelben jegyzem meg, hogy azok-

ban a bizonyos pénzért fogadott énekesekben nincs sok köszönet, mert érdemteljes tapasztalataim szerint ezek többségében, mint haszná'nak, ismételve tanuja voltam annak, hogy ezek a primo cantanték a karból kirívó összeforrtalan énekükkel, gyakran hamis intonálásukkal, sőt olykor hatalmas gixereikkel a remélt díj helyett akárhányszor szegényt hozták a megtévelyedett egyesületekre.)

Hogy az üzemi dalárdák érezhetően előretörnek? Hát ez főleg azért van, mert ezekben nagyobb az összetartás, testületi szellem, erősebb a fegyelem, ezért látogatottabbak az énekpróbák; számításba veendő az is, hogy ezen egyesületek leginkább a fővárosban és nagyobb városokban működnek és nagyobb városokból érkezők: inkább vannak azon helyzetben, hogy magasabb képzettségű karmestereket alkalmazhatnak. Ismerem a fővárosban olyan üzemi dalárdát, amelyek országos hírvű karmestereiknek óránként 30—40 pengőt tudnak fizetni, az ilyen

egyesület jól jár, mert az eredmény is ennek megfelelő. És igaz van Bodnár énektanár urnak, fő dolog a jó karmester. Mert tulajdonképpen nem is a dalárdák, hanem a karmesterek versenyeznek képzettségükkel, rátermettségükkel, művészi felfogásukkal stb. Ezeket a kvalitásokat a zsűri rendszerint jobban méltányolja, mint a kiváló hanganyagot, ez elvégre Isten adománya és magába véve bizony még nem elég az üdvösségre. Tehát igen elsősorban jó karmestereket kell képezni valamely alkalmas országos intézkedéssel. A dalos szövetség által több ízben szervezett nyári karnagyképző tanfolyamok már sokat tettek e téren, a hatadás a multakhoz képest határozottan érezhető, ezért e többhetes tanfolyamot (mely igen olcsó ellátással van egybekötve legalább egyszer látogatni kellene mindazoknak a karnagyoknak, kik magasabb képzettségben nem részesülhettek.

(A cikk közlését legközelebbi számunkban folytatjuk.)

A TTAC egyelőre nem tárgyal székhelyének áthelyezéséről

Elkésve terjesztették be azt az indítványt, melyben a debreceni motorosok a TTAC székhelyének Nyiregyházáról Debrecenbe való áthelyezését kérték.

Nyiregyháza, jan. 27. A debreceni autósok és motorosok már a mult évben szóvá tették, hogy szükséges lenne a TTAC székhelyének áthelyezése Nyiregyházáról Debrecenbe. Szerintük itt van a klub tagjainak a legnagyobb része és Debrecenben vannak azok a lehetőségek, melyeket értékesíteni lehetne a klub érdekében. A TTAC februári közgyűlésére már be is érkezett egy indítvány, amely kéri a székhely megváltoztatását. Az indítvány azonban elkésve érkezett, úgyhogy a TTAC-nak nem áll módjában azt a közgyűlés tárgysorozatára felvenni és így a székhelykérdésről a legközelebbi közgyűlésen nem fognak

tárgyalni, sőt emiatt a döntés ebben az esztendőben minden valószínűség szerint el is marad.

Egyébként figyelemreméltó a TTAC hoz beérkezett az a másik indítvány, amelyben azt kérik, hogy a klub feltrált forduljon a kormányhoz a motalkó-rendelet módosítását kérni, olyan értelemben, hogy mondják ki: miszerint: nem kötelező a motalkó használat. Használjon motalkót az, aki akar, de ne kényszerítsenek mindenkit a szesszel kevert benzín használatára. Ez az indítvány a februári közgyűlésen kerül letárgyalásra, — melyet értesülésünk szerint Debrecenben tartanak meg az Angol Királynő

Hideg a vasláb, de meleg a szív

— Regény —

Irtá: Péterfia József

(13)

Barátja nem értette és szinte már türelmet veszítve szólt:

— Micsoda kudarcról és megaláztatásról beszélsz. Olyan szégyenlős vagy, mint egy iparos-segéd az első táncukorban. Már bo csász meg, tette hozzá, ne vedd sértésnek.

— Én venném sértésnek, — jegyezte meg Egon és pár pillanatig azon tépelődött, hogy talán tudják is róla, hogy mint iparostanonc kezdte pályafutását. — Hirtelen dac szállta meg; noshát ő ezt nem szégyenli, de viszont tud úgy viselkedni, mint az itteni gavallérok.

— Henrik, maradj, de csak a te kedvéért. Ami pedig Noémi kisasszonynak adott szavadat illeti, nyugodt lehetsz. Sőt azt fogom neki mondani, hogy már hónapok óta leszem az alkalmat, hogy csak egyszer színöröszinre láthassam és hódolatomat bemutat-hassam.

— No végre megjött az eszed, — szólt Henrik.

Visszatértek a háltérembe. Egon tartása egészen megváltozott, még arcára is blazirtságot tudott erőszakolni. Most már igazi világgfi volt.

A bemutatás simán és könnyedén történt. Noémi udvarát a percben egy bankár és Andor, a gazdag gyáros fia képezték. Egon és Henrik esatlakozása után már sokan is voltak. Feltűnő kedvességgel nyújtotta kezét a leány Egonnak. Andor, a gazdag gyáros fia, ki a komoly udvarlók közzé tartozott, meglepődött a szokatlannul meleg fogadtatás látára, de aztán gyorsan meg is nyugtatta magát: Noémi újabb szeszélye az egész, ahogy

ezt az idegent favorizálja. Anyira nem tartotta komolynak a veszélyt, hogy ő maga adta át a csataterét:

— Ha megengedi Noémi, pár percre a buffetbe megyünk.

Akár feltűnő is lehetett volna, hogy a leány milyen mohón adta beleegyezését, — mintha szabadulni akart volna tőlük, hogy egyedül maradjon az új hódolóval.

Egon megállapította, hogy a leány tényleg nagyon szép. Sötét, csodálkozó, nagy szemű, keskeny, finom ivelésű ajka lenyűgöző hatást tett. Megjelenése is olyan imponozás volt, hogy Egon jelentéktelennek érezte magát mellette.

Mikor egyedül maradtak, a leány erősen a szemébe nézett és minden szót hangsúlyozva, mondta:

— Egon... Egon... szép név. Tudja, én a nem mindennapi neveket kedvelem. Képtelenül rossz érzés, ha az ember uton-utfélen találkozik a keresztnévvel. Boldogtalan lennék, ha nevemnek másával unos-untalan találkoznék az ujságok hasábjain. Szerencsére anyámban volt anyyi excentricitás, hogy nem valami közönséges nevet adott nekem. Magának tetszik ez a név: Noémi.

— Rendkívüli nevek, rendkívüli tragédiákra predestinálnak, — válaszolta Egon. Még a történelem drámáiban is inkább rendkívüli nevek szerepelnek. Én inkább félhetnék a maga nevével, kisasszony.

— No ez nem bók, — mondta a leány és mosoly jelent meg ajakán, mely keskeny, finom ivelésű volt és vérpiros. Tudja meg, — folytatta, — én nem szeretem a bókokat. Magának gratulálok, hogy tíz perce együtt vagyunk és még nem mondott egyetlen bókot sem.

— Szerintem a bókra kétszeresen áll az, ami a beszédre, hogy a gondolatok eltitkolására való.

— Igaza van. És csak hallaná, milyen tulzott lökölat kell néha elszenvetnünk. Ma azt mondja egyik partnerem, hogy úgy

táncolok, hogy Terpsichore tanulhatna tőlem. Hát ne bosszankodjon ilyesmin az ember.

Aztán hirtelen kérdéssel fordult Egonhoz:

— De mondja csak: maga nem táncol. Egész este nem láttam a táncolók között.

Egont csaknem zavarba hozta e kérdés. Nem mondhatja meg nyiltan, kerekén, hogy bizony ő nagy adósa a tánc istennőjének, hogy nem tud és nem tanult meg táncolni, hogy addig, míg társai elegáns táncszalokban forgolódtak, ő egy eldugott kis irodában dolgozott a megelhetés keserű, szörény lehetőségéért, a másnapi ebédjéért, a könyveinek áráért, a tanulás anyagi eszközeért, hogy legyen belőle valami. Nem, ezt nem mondhatja meg. Talán el sem hiszi ez az elegáns kisasszony, vagy ha elhiszi, akkor kineveti, hátat fordít neki és kész a kudarc, amitől már eleve félt. Nem mondta meg az igazat, valami belső kényszer hatása alatt. Gyorsan válaszolt, nem engedte, hogy zavarba jusson.

— Nem táncolok, a szívem nem engedi. Noémi ajkán kesernyés mosoly jelent meg:

— Elvont értelemben a szíve?

— Oh nem, anatómiai értelemben. Az orvos tiltotta meg. Semmi felesleges izgalom: ez most napjaim mottója.

Közben csodálkozott magán Egon, hogy mily nagyszerű nyugalommal tudja száján kiejteni azt is, ami nem igaz. A leány igen meleg hangsúlyozással mondta:

— Pedig a második négyest odaiértem volna magának, vagy akár az elsőt is.

— Vigasztalhatatlan vagyok és a legközelebbi szezonra okvetlen meggyógyulok, — válaszolta Egon, gyöngéd mozdulattal meghajtva magát és megint csodálkozott, hogy az ilyen üres udvariaskodásba milyen hamar beletanul az ember.

(Folytatása következik.)

Móricz Zsigmond

neve ma már országszerte fogalomzámba megy. Nemcsak írói zsenialitásának kifejezője ez a körülmény, hanem sokkal inkább annak, hogy benne megszólalt a sokáig elhallgatott, némaságba bilincselt magyar Lélek és pazar gazdagságával, eddig még ki nem termelt és használt értékeivel egy új magyar élet mérhetetlen lehetőségére mutatott rá. Ez a nagy rámutatás csak első etappja volt annak a nagy korszakoshatású munkának, melyre missziótalentummal elküldetve érezte magát. A közelmúltban elékezett nemzetépítő nagy programjának második állomásához Átvette aNyugat c. folyóirat szerkesztését és ennek beköszöntő sorában: Új magyar optimizmus címen megadta azt a hangot, amelyet a szóttagolt és letargiába süllyedt magyar irodalomélet régóta várt. Ez a pusztán optimista hang önmagában véve csak egy alap, csak egy elindulási lehetőség, egy építési keret! Móricz Zsigmond érdeme, hogy felvetette és dolgozik is a magyar irodalom interritásán. Ez az a hatalmas tett, amelynek építőerejét és jelentőségét ma még csak sejténi lehet, de kétségtelen kifejezője annak, hogy egész nemzeti életünket egy egyetemes vonalú koncentrációnak kell áthatni. Ezt kívánja és követeli a magyarság letragikusabb korszaka, a harmincas évek építési programja: ez új magyar föld valóságos lehetőségére. Amikor Debrecen falai közé jön Móricz Zsigmond, minden komoly magyarnak meg kell hallani az ő hatalmas előadását, amelyet február 2-án délután 5 órakor tart a Kollégium disztermében a Magyar Református Diákok Soli Deo Gloria Szövetsége irodalmi estélye rendezésében.

BORZALMAS BÁNYASZERENCSÉTLENSÉG SZÁZ HALOTTAL.

Tokió, jan. 28. Formosa szigetén tegnap borzalmas bányaszercsét lenség történt. Turnusváltásnál leszakadt a bányatelep kettős teherliftje és a több száz méteres mélységbe zuhant. Mind a két liftben körülbelül 100-1000 munkás tartózkodott. Az egyik lift a leváltott munkásokat hozta fel, a másik pedig a munkába álló bányászokat vitte le. A 200 bányász közül eddig csak 43-at tudtak megmenteni. A katasztrófaának legalább száz halottja van.

ÖTNAPOS HETEK ÉS HAT-HETES HÓNAPOK A VÉGLEGES SZOVJETNAPTARBAN.

Moszkvából jelentik: A szovjet naptárbizottsága befejezte előkészítő munkálatait és végleg kidolgozta az új szovjetnaptár tervezetét. A szovjet időszámítása eszerint 1917 november 7-ével, az orosz forradalom napjával kezdődik. Ez a nap az első év első napja. Az év tizenkét hónapra oszlik, minden hónapban hat hét van és minden héten öt nap. Ez összesen 300 nap, amihez még öt forradalmi ünnepnap jön. Ez az öt ünnepnap: Január 12. Lenin-nap. Május 1. Az internacionálé ünnepe és November 7.: A proletárforradalom ünnepe. Május elseje és november hetediké kettős nap. Az egyik napot „A”-val, a másik napot „B”-vel jelölik. A hónapok neve változatlan marad és nem változik a napok megjelölése marad és nem változik a napok megjelölése sem. A hét hétfőn kezdődik és pénteken végződik. Szombat és vasárnap nincsen.

Érdekes jogeset

A vádlott és a tanúk kihallgatása nélkül hozott felmentő ítéletet egy bűnperben a budapesti törvényszék.

A magyar joggyakorlatban példa nélkül álló tárgyalás folyt le a budapesti kir. büntetőtörvényszék Schadt-tanácsa előtt. A vádlottak padján egy Mitrovác Ede nevű magyar soffőr ült, aki Bécsben 1928-ban megkéselte barátját, Wiesinger Mihályt, aki sérüléseibe belehalt. A bécsi esküdtszék hallt okozó súlyos testi sértés miatt vonta felelősségre a soffőrt és felmentette az ellene emelt vád alól azzal az indokollással, hogy önvédelemből használta kését.

A felmentő ítélet után a bécsi Landesgericht áttette az iratokat a budapesti ügyészségre azzal, hogy a tárgyalásra a tanúk egy részét nem lehetett megidézni, talán ha a magyar hatóság ki fogja hallgatni a tanukat, akkor talán a magyar bíróság más álláspontot fog felvekedni, mint a bécsi esküdtszék.

A budapesti ügyészség vádat is emelt a soffőr ellen halált okozó súlyos testi sértés vétsége címén és a soffőr ma került a Schadt-tanács elé.

A Schadt-tanács azonban nem hallgatta ki a vádlottat, tanukat sem hallgatott ki, hanem csupán

dr. Auer György ügyész s dr. Vambergy Ruzsem védő adtak elő előterjesztéseiket. Az ügyész először is a vádlott kihallgatását indítványozta, — de a bíróság egyik kérését sem teljesítette azzal a megokolással, hogy a törvényszék a bécsi esküdtszék ítéletével tisztázottnak látja az ügyet.

Az ügyész semmisségi panaszt jelentett be a végzés ellen, azután vádbeszédében hivatkozott arra, hogy a Btk. rendelkezései szerint olyan körülmények között folyt le és folyik Mitrovác bűnügye, a vádlott büntethetőségét nem zárja ki a bécsi bíróság felmentő ítélete.

A bíróság ítéletében

felmentette Mitrovác Edét az ellene emelt vád alól

azzal az indokollással, hogy a vádbeli cselekmény el nem bírálható, mert azt egyszer jogerősen már elbírálták. Egyébként is a Landesgericht érvelése, amellyel az iratokat az ügyészségre áttette, nem helytálló, mert a bécsi esküdtszéknek módjában lett volna a tanúk valamennyiét kihallgatni, vagy kihallgattatni. Az ügyész megfellebbezte az ítéletet.

Református Diákkonferencia Debrecenben

A Magyar Református Diákok Soli Deo Gloria Szövetsége február 1-2-ig diákkonferenciát rendez Debrecenben. A konferencia elnöke: Dr. Baltazár Dezső püspök, a Zsinat és Konvent elnöke, a Soli Deo Gloria Szövetség szenior tagja. — A konferencia műsora:

Február 1. szombat:

Délelőtt 8.30 órakor. Ünneplés megnyitó áhitat. — Közének: XC. zsoltár. Bibliamagyarázat: Dobos Károly lelkész, az SDG. szövetség elnöke.

Délelőtt 9 órakor: Konferenciai megnyitó beszéd. Tartja: Dr. Baltazár Dezső püspök, stb. a konferencia elnöke.

Délelőtt 9.30 órakor: Első előadás „A mai magyar irodalom a kálvinizmus mérlegén”. Tartja: Veress Jenő theol. m. tanár, a Ludovika Akadémia professzora.

Eszmeesere fél 12-ig.

Délelőtt 11.30 órakor: Második előadás „A református diákság jövője és missziója Magyarországon”. Tartja: Bogdán Gyula lelkész, az Országos szerkesztője.

Délután 3 órakor: Harmadik előadás „Debrecen hivatása az új magyar élet megépítésében”. Tartja: dr. Juhász Nagy Sándor ny. miniszter, stb. — Eszmeesere.

Délután fél 5 órakor: Negyedik előadás „Az imádkozó hősiesség vallása”. Tartja: Dr. Sebestyén Jenő a Bp. Theol. Akad. igazgatója.

az SDG. Szövetség szenior osztályának elnöke.

Február 2. A konferencia második napja:

Délelőtt 10 órakor: Konferencia istentisztelet. — Kicsoda Néked a Krisztus? címen prédikál dr. Kovács J. István theol. professzor ny. államtitkár a SDG. Szövetség védnöke.

Délelőtt 11.15 órakor: Ötödik előadás „Velem vagy ellenem” címen tartja Sütös Ernő, a bolyai reáliskola mat.-fiz. tanára.

Zárógyűlés. Vezető Töltéssy Zoltán lelkész. — Zárszót mond: dr. Gargya Gyula orvos, a DSDG. elnöke.

A konferencián részt vehet minden református egyetemi és főiskolai hallgató, szakiskolák és középiskolák felső osztályú növendéke, fiuk és leányok egyaránt. — A konferencia helye: Kossuth-utcai templom (fűtve lesz).

Vasárnap délután 5 órakor a Kollégium disztermében:

Irodalmi és művész-estély. — Megnyitót mond: vitéz dr. Beszenyey Lajos.

Előadást tart: Móricz Zsigmond író.

Közreműködnek még: Ditrői Ica színművész, Bodor Jolán, Timár Mária, Oláh Emil zeneak. növendékek és a kollégiumi Kántus.

Zárszót mond: dr. Szentpéteri Kun Béla.

Az irodalmi és művészestélyen belépő-díj nincs. — Konferenciai ügyekben felvilágosítást nyújt Kántor József v. o. lelkész, a debreceni SDG. elnöke. — (Maróthy György-utca 33.)

PÁLYAZAT A KÜLFÖLDI MAGYAR KOLLEGIUMOK ÖSZTÖNDÍJAS HELYEIRE.

A Országos Ösztöndíj Tanács a 1930-31. tanévre pályázatot hirdet a bécsi Collégium Hungaricumban 30 ösztöndíjas helyre, a berlini Collégium Hungaricumban 23 állami ösztöndíjas, négy félfizetéses és hat fizetéses helyre, a római Collégium Hungaricumban 30 állami ösztöndíjas, 4 félfizetéses és öt fizetéses helyre. — Továbbá Kollégiumon kívül Franciaországban tizenöt ösztöndíjas és öt félfizetéses, Genfben négy ösztöndíjas Angliában tíz ösztöndíjas és négy félfizetéses helyre. A pályázati kérvények február hó 28-ig adandók be. Minden pályázó annál az egyetemnél, ahol tanulmányait végezte, köteles a kérvényét benyújtani.

RÁDIÓ-MŰSOR

SZERDA, JANUÁR 29.

BUDAPEST. 9.15: Hangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Vizálási jelentés. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házi kvartettjének hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Időjelzés, időjárás és vizálás. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyamok. — 15.30: Morse tanfolyam. — 16.10: Zsoltos Benő: „Lendvay Márton, mint eszmadta”. — 16.45: Időjelzés, időjárás, vizálás és hírek. — 17.00: Szórakoztató zene. — 18.15: Olasz nyelvoktatás. — 18.50: Színműelőadás a Studióban. „Kék és piros”. — 20.00: Rádió amatőrposta. — 20.40: Stefániai Imre kamaraművész zongorahangversenye. Utána kb. 22.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból.

BARCELONA. 14: Gramofon. — 18.30: Iberia-trió. — 22.05: Könnyű zene.

BELGRÁD. 10.30: Gramofon. — 12.40: Déi zene. — 18: Kávéházi zene. — 20: Hangverseny. — 20.40: Operettársulat. — 21.50: Egyfelvonásos bohózat. — 22.10: Táncezen.

BERLIN. 17.30: Dalok. — 18.20: Szórakoztató dalok. — 20: Különböző nemzetek indulói (katonazene Hannoverből). — 21.10: Gilbert Szálló Lemberg városához c. operettjének második és harmadik felvonása. — Utána 0.30-ig táncezen.

BRESLAU. 16.30: Gramofon. — 18.45: Rádiózenekar. — 20: Haydn „Az évszakok” c. oratóriuma.

FRANKFURT. 16-18.05: Stuttgart. — 18.35-19.30: Stuttgart. — 19.30: Népszerű szimfonikus hangverseny. — 21.15: Charpentier: Lujza c. zenés regénye a karlsruhei színházból.

KASSA. 12: Harangszó. — 12.05: Gramofon. — 17.10: Gyulai E. zongoraiátéka. — 17.30: Foerster melodramái. — 17.50: Tót népdalok.

POZSONY. 11.30: Gramofonhangverseny. — 13.35: Déi zene. — 16: Gramofon. — 16.30: Aube. nvtányai.

WIEN. 11: Könnyű zene. — 15: Képrádió. — 15.30: Szórakoztató zene. — 17.15: Zenés gyermekóra. — 18.45: Eszperantó. — 20.05: Kabaré.

— Szalcsy Bécs Imre legújabb könyve a „Magyar sors”, mely minden könyvkereskedésben kapható.

Gallér'a | mindig olyan lesz, mint az ui, ha Si-
Báti inie | moffy-utca 7. szám alatt tisztítattia

Külföldi legprimább pneumatik

tömör és légesatornás abroncs vezérképviselet keres jól bevezetett nagy vevőkörrel rendelkező kértettképviselet. — Ajánlatok, Pirelli vezérképviselet, Budapest, V. Bálvány-utca 12. szám alá küldendők.

A mai gazdasági viszonyok között nem előnyös a vásárok más napra való áthelyezése

Régi probléma a heti és országos vásároknak ünnepnapokról hétköznapokra való áthelyezése. Legutóbb aziránt indítottak mozgalmat, hogy szombatról helyezték át másnapra a heti és országos vásárokat. Köztudomású, hogy Debrecenben viszont igen élénk mozgalom indult meg ezzel kapcsolatban a vasárnap megszerzése érdekében.

Ezekkel az ügyekkel foglalkozott most a városi törvényhatósági kisgyűlés is a kereskedelemügyi miniszter leírata kapcsán, amelyet Debrecenhez is intézett és amelyben felhívja a törvényhatóságot, tegye indokolás tárgyává, hogy

a helyi gazdasági viszonyok figyelembevételével nem volna-e indokolt, hogy a szombati vásárokat más hétköznapokra helyezze át.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan előzetes értekezletet tartottak és az a megállapodás jött létre, hogy kétségtelenül kívánatos volna a szombati vásároknak más hétköznapra való áthelyezése és

az egyenlő elbánás elve alapján nem lehetne kitérni a keresztyén felekezetek által előterjesztett ama kívánság elől sem, hogy a vasárnapi vásárokat is hétköznapokra helyezze át.

Azokban ennek az évszázados szokásnak megbontása az iparra és kereskedelemre nagy hátránnyal járna. Ezért az előkészítő bizottságok azt javasolják, hogy a kereskedelmi miniszteri leíratra a város törvényhatósága azt válaszolja, hogy egyelőre

ebben a kérdésben nem kíván előterjesztéssel élni és azt óhajtja, hogy átmenetileg maradjanak meg a vásárok úgy, ahogy eddig voltak.

E fontos kérdéshez elsőnek Márk Endre szólalt fel.

— A különböző felekezetek — mondotta — egyértelműleg azt kívánják, hogy a vásárokat hétköznapokon tartásuk. Azt kéri, javasolják a miniszternek, hogy szombati és vasárnap kivételével bármely más hétköznapra helyezze át a vásárokat.

Sz. Kun Béla: Abban a meggyőződésben vagyok, hogy ezt a kérdést csak országosan lehet elintézni. Debrecen város a maga hatáskörében nem oldhatja meg ezt a kérdést.

Dr. Fajér Ferenc: A miniszter nem intézkedett, hanem véleményt kér a vásárok áthelyezése tekintetében. Ha súlyt helyezünk a város erkölcsi nevelésére és fejlődésére, másként nem lehet ezt elérni, mint hogy javasoljuk, hogy a szombati és vasárnapi vásárok hétköznapokra helyeztessenek át.

Dr. Vásáry István polgármester: Ha tanácsunk ezt a kérdést, nem lehet úgy ültetni fel, mintha a vallás-erkölcsi nevelés sikere attól függene, hogy a vásár szombaton, vagy vasárnapon van-e. S vallás-erkölcsi nevelés ettől függetlenül elintézhető az egyes felekezeteknél talán intenzívebb munkálkodással a lelkeknek, mint ahogy folyik, talán nagyobb áldozattal abban a tekintetben, hogy ezzel a munkával foglalkozó egyházi munkásokat állítsanak szolgálatba, talán a már szolgálatba állítottak intenzívebb munkára vezetésével.

— A kereskedelmi miniszter abban a tekintetben kér véleményt közgazdasági szempontból, hogy milyen eredményeket mutatna, ha ez irányban hozzá előterjesztett kérelemnek megfelelően hozna intézkedést. *A miniszter kénytelen lenne a munkanapokból elvenni vásártartásra időt, pedig nem élünk ma olyan időket, hogy a munkanapokból el lehessen venni. Ma olyan időt élünk, amikor sokkal többet kell dolgozni, mint eddig dolgoztunk, nem pedig lehetőséget adni arra, hogy még kevesebb munkát végezzenek.*

— Ha valaki beigazolná előttem, hogy a vallás-erkölcsi nevelés ettől függ, hogy akár szombaton, vagy vasárnap ne tartanak vásárt, abban az esetben hajlandó volnék a közgazdasági élet rovására is megtenni az intézkedést, hogy elsősorban a vallás-erkölcsi nevelést biztosítsuk.

— Tessék más uton és megfelelő módon, amely a vallásfelekezeteknek rendelkezésére áll, odahatni, hogy a vallás-erkölcsi nevelést biztosítsák.

Dr. Juhász Nagy Sándor: A polgármester urnak annyiban igaz van, miszerint a vasárnap megszentelése nem egyedüli és kizárólagos eszköze annak, hogy egy nép vallásos nevelése intenzívebbé váljék, nem ezen fordul meg, nem ettől függ, de én igenis állítom, hogy ez egyik feltétele annak, hogy a vallás-erkölcsi felfogás kimélyüljön, megizmosodjék és általánossá váljék. *Angliában a vasárnapot a leghigorubbán megünneplik, nálunk is egyre terjed és erősödik ez a mozgalom.* A biblia, de a keresztyén felfogás alapján is nyilvánvaló, hogy a vasárnap megszentelése olyan eszmévé és gondolatává vált, amely elől elzárkózni nem lehet és amelyet fokozatosan meg kell valósítani és a feltételeket hozzá meg kell teremteni.

— Ama javaslat mellett, hogy egyelőre a mai rendszer megváltoztatása bizonyos nehézségekbe ütközik, elvileg állást foglalhatunk ebben a kérdésben.

— Ha megállapítjuk is, hogy a mai gazdasági viszonyok között nem volna előnyös a vásároknak áthelyezése, de kívánjuk, hogy ez később megvalósuljon. *Szögezzük le azt is, hogy ennek a kérdésnek csak országos megoldása lehetséges.*

Dr. Vásáry István polgármester: Ebben a formában hozzájárulok a javaslat módosításához, mert az én felszólalásom azt célozza, hogy a mai nehéz viszonyok között intézkedéseket ne kérjünk.

A kisgyűlés ilyen értelemben határozott.

Tanult fakeskedő

nőtlen fiatalember, pénzzel betárolhat detail fakeskedésbe, nagyobb községben Arukészlet: 24 ezer pengő Komoly levelezés címe: Csanádmegyei, ezen lap kiadójába.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, kokszt, tojásbrikett, tűzifa és Berentei szén.

Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban, házhoz szállítva is.

Kézimunka anyagok

Gobelin, kel m, perzsa, festve és előhuvza nagyválasztékban az ujonnan nyílt

Kézimunka szaküzletben, Kossuth-utca 2.

Február 2: Görbe Éjszaka

A jegyek már kaphatók.

Már csak néhány nap választ el a debreceni újságírók február 2-i Görbe Éjszakájától, mely az utóbbi évek leg-sikerültebb farsangi mulatságának ígérkezik. Tömegesen érdeklődnek a szerkesztőségek telefonjain, hogy az újságíró bálon milyen ruhában kell megjelenni. Ezzel kapcsolatban a rendezőség közli a közönséggel, hogy a Görbe Éjszakán sem frakk, sem szmoking, sem zsakett nem kötelező. Sötét uccai ruhában bárki részvehet ezen a mulatságon, bár valószínű, hogy azok is valamennyien ott lesznek azon, akik estélyi ruhával rendelkeznek. Természetesen leg többben jelmezből fognak megjelenni s így a közönség tarka panorámája felejthetetlen látványt fog nyújtani.

Mandel Lipót cipőüzletének kirakatában már lehet látni a gyönyörű fejdísz, melyet az Anny kalapszalonn készített Miss Debrecen megkoronázására. A Friczi kalapszalonn szintén készített egy értékes fejdíszet, melyet a legsikerültebb jelmezes fog jutalmul kapni. Külön szenzációja a Görbe Éjszakának Piskolthy Péter uri és egyenruha szabó cég megajánlása, mely szerint két díjnyertes ur az általa kiállított utalvány e'lenében egy-egy renddivatos férfiruhát csináltathat ötven százalékos árengedmennyel.

A rendezőség permanenciájában dolgozik a bál sikere érdekében. Az este 8 órakor kezdődő művészet teljes műsorát, mely a szezon legnagyobb szenzációja lesz, lapunk holnapi számában közöljük teljes terjedelemben.

A táncmulatságra jegyek kaphatók

a Bika halljában, Méliusz, valamint Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel ajánlatos, ha mindenki már a mai nap folyamán biztosítja a maga helyét, annál is inkább, mert az eddigi jelekből ítélve, az Arany Bika díszterme ez egyszer szűknek fog bizonyulni.

A Görbe Éjszakáról szóló mult heti közlemények egyik mondatát a színház vezetősége — sajnálatos tévedés folytán — úgy értelmezte, mintha az a Csokonai-színház ellen szólana és a rendezőség arra törekednék, hogy a színházba ne jusson közönség. Meg kell állapítani, hogy ilyen intenció sem a rendezőségnek, sem a kommuniké szerkesztőjének nem állott szándékában s a félreértett mondat csak a Görbe Éjszakának bármilyen hatalmas arányait akarta jellemezni. A Görbe Éjszakának bármilyen hatalmas közönsége van is, az újságírók ezzel nem csinálnak konkurrenciát a színháznak és a nehéz helyzetben lévő magyar színházaknak, de bizonyosra veszik, hogy a színház publikuma is a színházi előadás befejeztével a Görbe Éjszakán fogja folytatni szórakozását, csak úgy, mint a debreceni mozikk és más szórakozó helyek publikuma, amely előadás után minden bizonnyal fel fogja keresni a Görbe Éjszakát, ahol hajnali hat óráig tart a mulatság.

Kemény János vendéglős a Görbe Éjszaka mulatság alkalmából 15 pengő fe'ülfizetést juttatott szerkesztőségünk útján az újságírók segélyalapjára.

Móricz Zsigmond és a tanárok

Az író nem változtat a „Légy jó mindhalálig” c. darabjában.

A Középiskolai Tanáregyesület hivatalos lapja utolsó számának egyik cikkében Móricz Zsigmond „Légy jó mindhalálig” című darabjával foglalkozik és ebben megbotránkozását fejezi ki a darab állítólagosan tanársértő tendenciája miatt. A cikk végén arra kéri a szerzőt és a színházat, — hogy a dráma kritikájának bántó és igaztalan élességét a tanársággal szemben tempítsák.

Móricz Zsigmond a következőben mondotta el véleményét a tanárok állásfoglalásáról:

— Félreértésnek és túlzott érzékenységnek tartom ezt a dolgot. Senki sem szeret őket nálam jobban, senki nem emelte magasabbra a tanárok nimbuszát, mint én.

A darabban nem a tanárok az okai a gyerek lelki összeroppanásának, hanem az élet. Nyilas Misi tragikus hős. Olyan dolog elvégzésére vállalkozik, amit lehetetlen elvégeznie. Gyermek léte a felnőttek sorsának irányítását is vállalta. Elősegíti saját felelősségére a Bella szökését. Érzéseinek a túlzásából következik azután a tragikus visszacsapás. Szembeszáll az élettel és az élet összetörli. Ebben a tragikus

összeomlásban a tanárok szerepe csak részlet. Sőt, jól viselik magukat. Mert amit nem érthetnek meg a gyermek életéből, azt is megértik a végén és még a legkegyetlenebbnek látszó tanár is — az, akit Sugár alakít, — az is azzal nézi a gyermek összeomlását és utolsó szava a hozzá, — hogy: Te szegény gyermek!

— A tanároknak az a kívánságuk, hogy a darab élességét tempítsam, képtelenség. Mert hiszen az azt jelentené, hogy Nyilas Misi utolsó tragikus jelenetéből vídám és boldog jelenet kellene csinálnom. Ezt pedig nem lehet.

üzlethelyiség

kiadó

három kirakattal, február hó 1-ére. Csapó u. letelején. Berendezés eladó. B'vebbet

Telefon 917.

Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós

Debrecn legregibb cégénél a legolcsóbb napiáron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Madárvárta a Hortobágyon

A miniszterelnökről nevezik el az ornitológusok a madárvártáját.

A „Budapesti Hírlap” tegnapi száma közli az alábbi igen érdekes cikket:

A Magyar Ornitológusok Szövetsége, programjához híven, a Herceg Ferenc nevéhez fűzött természetvédelmi törvénytervezetthez Madárvédelmi Tanácsa útján úgy kapcsolódott be, hogy a földművelésügyi miniszterhez előterjeszti azokat a madárvédelmi rezervátumokat, ahol a védendő madarak részére a fészkelés megfelelő. Ezek a Kis-Balaton, a Velencei-tó egy része, a kecskeméti Tószécs, az örkényi Madarasi-tó, Bócsa, Apaj-Úrbó területe (ez utóbbi igaz ugyan, hogy lecsapolás alatt áll, de ha a természetvédelmi törvény azt rezervátumnak minősíti, úgy a kívánt rész megfelelő duzzasztó útján ismét víz alá helyezhető). Továbbá a borosberényi Gyurgyalag-telep. Az egyes madárfajok védelme nem tartozik kifejezetten a természetvédelmi törvény alá, úgy ezeket a módosítandó madárvédelmi törvény keretében óhajtja fölemlíteni a MOSz. Madárvédelmi tanácsa.

Az amszterdami tanácskozás.

A madárvédelmi törvény módosítását, amelyet a MOSz. Madárvédelmi Tanácsa szintén programjába vett föl egyelőre mint teljesen készet tétő alá nem hozhatta, mivel a párizsi 1902-es Nemzetközi Madárvédelmi Egyezmény ez év júniusában ugyis revízió alá kerül Amsterdamban, hol a MOSz. Madárvédelmi Tanácsát, a kiváló és viaszerte ismert ornitológus, Gressnik Jenő dr., a Magyar Nemzeti Múzeum őre fogja képviselni aki különben a múlt évben Boroszlóban is a MOSz. megbízásából vett részt az Ornitológiai Kongresszuson. Ez az új madárvédelmi egyezmény alapján fogja a MOSz. madárvédelmi törvénytervezetét Mayer János földművelésügyi miniszternek, aki az ornitológiai iránt mindig melegen érdeklődött, átnyújtani. A tanács, amely továbbra is permanenciában marad, már eddigé is a madárvédelmi törvény két szakaszára nagyon fontos elvi álláspontot szögezett le, éspedig:

1. A kalickában tartott madarak további jogosultságát elismeri, különös tekintettel a néplelek nemesítése szempontjából. — 2. A magánygyűjteményekre vonatkozólag a MOSz. Madárvédelmi Tanácsa azon álláspontot szögezte le, hogy a tudomány érdekében ezeknek engedélyezése is kívánatos. Természetesen csak azon kereteken belül, amennyiben a gyűjtemények nem képezik üzérkedés tárgyát. Továbbá a MOSz. Madárvédelmi Tanácsa elfogadta az elnökség abbéli propositióját is, hogy hazánkban Madárvárták létesítését kívánatosnak tartja.

Az elnökség úgy határozott, hogy az első Madárvártáját a Hortobágyon a Halastavak szomszédságában állítja fel és ezért dr. Vásáry István, Debrecen város kiváló madárbarát polgármesterével érintkezésbe lépett. Vásáry a legmelegebben fogadta a MOSz. Madárvédelmi Tanács elnökségének a propositióját és magáévá tette a Madárvárta létesítését a fenti helyen. Itt a Hortobágyból több holdnyi területet hasít ki a város a fenti célra és kiáltásba helyezte azt is, hogy a MOSz. szerény anyagi körülményeire való tekintettel a város maga részéről is anyagi áldozatokat fog hozni. A MOSz. országos elnöke azon propositiót tette Debrecen városának, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy Bethlen István gróf Debrecen város képviselője, a Madárvártát az ő nevével nevezze el. A MOSz. a maga részéről Pawlas ezredes országos fő-

pénztárost, ezen építkezéshez kiváló érzéssel rendelkező tagját delegálta, a Madárvárta építéséhez. Ez a közeli napokban már megindul, úgyhogy a tavaszi madárvonulás alkalmából a Madárvárta már működni fog.

Vendégszoba is lesz.

A MOSz. országos elnöke felkérte Debrecen városát, hogy egy-két vendégszobát is létesítsen a Bethlen István gróf Madárvártán, hogy a külföldi, a Hortobágy iránt régóta érdeklődő ornitológusok megfigyeléseiket a Madárvártán is végezhesék s így különben Debrecen város idegen forgalma ezen tudósokkal is növekedni fog. A Madárvártánál tavasszal és ősszel kell egy megfigyelő, hogy mikor az akcióban van, praeparator is ott legyen, akinek kötelessége a madárvonulási viszonyokat tanulmányozni, azokat feljegyezni, ugyancsak a szomszéd halastavakon eléjett nagy-

számú vízimadarokról jegyzéket készíteni s azoknak különös ritka és értékes egyedét a Magyar Nemzeti Múzeum, Madarász Gyula által alapított madárbőr gyűjteménye részére megmenteni és azt gyarapítani. A MOSz. Madárvédelmi Tanácsának elnöksége azon kérelemmel fog Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter úrhoz, a MOSz. jötevő atyjához fordulni, hogy a tavaszi és őszi madárvonulásokhoz a Magyar Nemzeti Múzeum állattári osztályából egy megfigyelő, praeparator osztassék be a Bethlen István gróf Madárvártához.

E Madárvárta hivatala lesz a vízimadarakból nagyszámmal megfogható egyedeket meggyűrtetni és így a tudománynak madárvonulási vizsgálataihoz hozzájárulva, különösen értékes adatokat szolgáltatni. Mivel a madarakra alkalmazott vörösrépgyűrűkön a Madárvárta neve, alapítási évszáma, helye és sorszáma is fel lesz tüntetve, így önkénytelenül is a magyar ornithologia e madárpostával küldi a világot minden tája felé miniszterelnökének történelmi nevét.

N. D.

A színház segítésének ügye a városi kisgyűlés előtt

A 12 ezer pengő vigalmi adót elengedik, de a szén- és villanyfogyasztásért járó tartozást nem. — A 20.000 pengős kamatmentes kölcsönre kellő garanciát követelnek Kardostól.

A város törvényhatósági kisgyűlése tegnap foglalkozott a debreceni színház válságának ügyével, annak a kérelemnek kapcsán, amely Kardoss nyújtott be.

Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok terjesztette elő a belügyminiszter leiratát a Csokonai színház vigalmiadója tárgyában.

Márk Endre kérésére ezt a kérdést együtt vitatták meg Kardoss szinagazgató kérelme ügyével, mely szerint a várossal szemben fennálló tartozásának elengedését és 20.000 pengő kamatmentes kölcsönt kér.

Ismeretes, hogy Kardossal 3 évre szerződést kötött a város a színház bérletére és akkor kimondta, hogy a vigalmi adót elengedi.

A belügyminiszter ezt a közgyűlési határozatot azzal a módosítással hagyja jóvá, hogy a város a vigalmiadót el nem engedheti, legfeljebb ugyanolyan összegű segélyt állapíthat meg. A miniszter kívánságának megfelelően az a javaslat, hogy évi 12.000 pengő segélyt állapítsanak meg Kardoss Gézának.

Ezután dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok ismerteti a Csokonai színház nehéz anyagi helyzetét. Az egész országban válságos a helyzet. Szegeden a város 124.000 pengő deficitet irányzott elő a házikézelésbe vett színháznál, de ez az összeg is nagyobb lesz.

Kardossnak most sürgős fizetni való vannak a személyzet gázsijára, a zenekari díjra, az országos színészegyesület nyugdíjalapjára és jogdíjakra.

Azt kéri Kardoss, hogy 1928-29-ről fenálló 12.000 pengős vigalmi adótartozását engedjék el, hasonlóképpen a kontingensen felüli villany és szénfogyasztásért járó 7.200 pengő összeget s végül 20.000 pengő kamatmentes kölcsönt kér, amelyet a szuhveniciből vonnának majd le.

Az előkészítő bizottságok javasolják, hogy a 12.000 pengő vigalmiadót engedjék el, ellenben a villany- és szénfogyasztásért a 7.200 pengő tartozást ne törölje a város, csak a visszafizetési kötelezettséget függessze fel további intézkedésig.

A 20.000 pengő kamatmentes

kölcsönt a bizottságok megszavazták. Fedezetül erre is lekötötte Kardoss az amugy is kézizálogot képező felszerelést.

A javaslathoz elsőnek Márk Endre szólott hozzá:

— A vigalmi adót illetőleg nemcsak Kardossnak, de mindenkinek elengedné a vigalmiadót. Ha valaki magának egy jó napot akar csinálni, ne fizessen még külön adót. Ellenben vannak egyes italok, melyeket fokozottabb mértékben megadóztatna. Azt akarom, hogy Kardoss magas nivón tartsa a színházat. A 20.000 pengő azonban olyan pénze a városnak, amelyre nem elég az a garancia, amelyet a felszerelésben nyújt Kardoss. Olyan garanciát kell adnia, amelyet a városi takaréknak megkíván egyes váltókölcsönöknél. Ha ezt Kardoss megadja, semmi kifogása a kölcsön ellen.

A tábla is felmentette a hamiskártyázás vádjá alól a debreceni sertéskereskedőket

Budapestről jelentik: Erdélyi Lajos kabalai sertéskereskedő 1929 április hó 11-én Budapestre jött, hogy sertéseit eladja. Este Rácz Gábor Budapesten tartózkodó debreceni sertéskereskedővel együtt a Debrecen vendéglőbe tért be vacsorázni, ahol Vass Imre és György József sertéskereskedők asztalához ültek. Etek, ittak, majd vacsora után Vass indítványára Erdélyi Lajosnak a központi szállóban lévő szobájába vonultak fel egy kis huszonegyesre. Vassnak ugyanis a vásáron veszteségei voltak és — mint mondotta — szeretne volna a kártyán kinyerni. Erdélyi, Rácz és Vass huszonegyezni kezdtek, György pedig kibiceit. Hajnali három órakor abbahagyták a játékot és ekkor Vass Imre háromszázhuszonöt pengőt veszített. Az összeg felét Erdélyi Lajos, másik felét pedig Rácz Gábor nyerték. A veszítő Vass följelentést tett partneri ellen a budapesti büntető törvényszéken hamiskártyázás címén. Az előzetes vizsgálat során szakértő vizsgálta meg a játékkártyát és megállapította, hogy az állítólagos új csomagban az ászok és a tizesek, valamint az alsók, felsők és királyok meg voltak jelölve.

Freund Jenő: A maga részéről a vigalmi adó elengedésére vonatkozó felfogást nem tudja osztani, mert az olyan humánus célt szolgál: a diákok segélyezését, hogy az nem engedhető el. A vigalmiadó nagyrésze kártyajátékokból folyik be, ezt semmiesetre sem engedné el még akkor sem, ha a látványosságok után nem fizetnének vigalmi. A színház esetében feltétlenül hajlandó az elengedésre. A 20.000 pengős kölcsönre nem találja elégnek a kezizálog garanciát. A kamatmentesség oly nagy előny, hogy feltétlenül megérdemli a kellő biztosítást. Nyújtson tehát Kardoss megfelelő garanciát, még pedig vagy személyi, vagy tárgyi biztosítékot kér.

Dr. Hegedűs Jenő: Mikor a színházi kérdést tárgyaljuk, mindig úgy vagyunk ezzel, mint a strucc, homokba dugjuk a fejünket. Tárgyaljuk már ezt a kérdést egyszer őszintén és állapítsuk meg, hogy a színház, mint ilyen, nem rentábilis. Számolni kell azzal, hogy vajjon a városnak fenn kell-e tartania a színházat, vagy sem. Vagy házikézelésben kell tartani, vagy bérbeadás útján értékesíteni. A házikézelés beláthatatlan áldozatokat jelent, ma tehát örülni kell, ha van valaki, aki a város áldozata mellett ezt a feladatot teljesíti.

— A 20.000 pengős kamatmentes kölcsönt úgy bírálok el, hogy tulajdonképpen segélyről van szó, mert meg vagyok győződve arról, hogy akár garanciával, akár garancia nélkül elő áll majd az a körülmény, hogy Kardoss kéri a fogja a viszonyok további romlása folytán a kölcsön elengedését. Éppen ezért a magam részéről már előre kijelentem, hogy segélynek tekinthetjük a kölcsönt.

— Mivel a színházat feltétlenül fenn kell tartani és mivel ez csak nagy áldozatok árán lehetséges, továbbá, mert a városnak feltétlen kötelessége a színház fentartásáról gondoskodni, a javaslatot elfogadom.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán szavazására tette fel a kérdést. A kisgyűlés többsége úgy határozott, hogy az előadói javaslatot elfogadja, de indítványozza a közgyűlésnek, hogy a kamatmentes kölcsönre garanciát kérjen Kardostól. Hogy ez a garancia milyen legyen, e tekintetben ismét majd a kisgyűlés fog határozni.

Ennek ellenére a büntető törvényszék Erdélyi Lajost és Rácz Gábort a csalás büntettségébe vádja alól fölmentette, mert nem volt megállapítható, hogy a cinkelés a kártyán ki eszközölték a két vaddott közül és azt sem lehetett behozni, hogy a vádlottak a sértett kifosztására összejátszottak volna. Az ügyész kihágás címén is vádat emelt a játékosok ellen, azonban a törvényszék ez alól a vád alól is felmentette a két vádlottat, mert a szállodai szoba, ahol a játék folyt, sem nyitva volt, sem a közönség részére nyitvaálló helyiségnek nem tekinthető.

A tábla Folkmann tanácsa most ezt az ítéletet egész terjedelmében jogerősen helybenhagyta.

Weisz ke' me' festő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Különleges és egyszerű

BUTOROK

jótállással részletre legelőnyösebben

FaiparnálKirály ucca 4. szám
Ugyeljünk a címre.**SZINHÁZ ÉS MOZI**

A Csokonai színházban magyar színdarabok, magyar közönségnek, magyarul játszanak.

Ma, szerdán délután 3 órakor
olesó helyárrakkal
ifjúsági előadás**Rang és mód**Este fél 8 órakor C bérletben
és esütörtökön D) bérletben**Két lány az uccán**!! A legnagyobb sikerű vigjáték !!
! Szigorúan csak felnőtteknek !Péntektől kezdve minden este
a revüik revüje**Miss Amerika**80 szereplő! Csupa sláger! Remek
táncok! 3 óras jókedv!A Miss Amerika az egész világ-
nak tetszik!A Miss Amerika ragyog, hódít
és sikert arat!A Miss Amerikát mindenki meg-
nézi!Ma megjelent színlapunkat
mindenki figyelmébe ajánljuk!**Mozgósínházak
műsora :****URÁNIA**
TELEFON: 12-51Ma: fél 5 fél 7 és 9 órakor:
hangos műsor:**SINGING FOOL**

beszélő, zenélő, énekelő film.

SINGING FOOL(A Warner 16 felvonásos, beszélő-
filmje. Főszereplői: Al Jolson és
Sonny Boy).Két szerelmes kis madár (Arna-
ult testvérek koncert-filmje).A don-kozák kórusa (Ei Uch-
nem, Volga-Volga... stb.).Pénztár délelőtt 11-től, délután elő-
adás kezdete előtt 1 órával.Az előjegyzett jegyeket délig ki-
 kell váltani.Előadás kezdete után a nézőtérre
belépni nem lehet.METEORBAN szerdán, csak fel-
nőtteknek: Elza kisasszony. Nagy
társadalmi dráma. 9 felvonásban. —
Elisabeth Bergner és Jack Trevor
főszereplésével. És a kisérő műsor.
Előadások: 6 és 8 órakor.x Várunk leghíresebb ruhafes-
tője és vegytisztítója, Biró, Bika-
udvar (aranyéremekkel kitüntetve).**Vigszínház mozgó.**

Előadások ma: 6 és 8 órakor!

**Kizárólag csak 16 éven fe-
lüliek nézhetik meg.**

ISTEN AZ ÓCEÁN FELETT.

(A lázadók.)

First—National drámája, 8 felv.

Főszereplők:

Richard Barthelme, Betty Compson

Megalózi:

A legújabb Rin-Tin-Tin film:

A TITOKZATOS KOLLIE.

Warner—Brose attrakciója, 8 felv.

Apolló mozgó.

Előadások ma: 6 és 8 órakor!

BUNNEL SZERZETT DICŐSÉG.

Paramount színmű. 8 felvonásban.

Főszereplők:

James Hall, Richard Arlen és
Louise Brooks.

Megalózi:

A NAP HÖSE.

Sport és szerelem, 8 felvonásban.

Főszereplők:

Richard Dix és Jean Arthur.

**Megindult a forgalom
az új uccában**A Déri muzeummal szemben, az
ujjonnan épülő posta háta me-
gett levő uccában, teljesen megin-
dult a forgalom. Tehát aki a Mes-
ter uccai részről az Ingóságközveti-
tőt hamar meg akarja közelíteni, az
az új uccán jöjjön keresztül és rögt-
tön ott találja az Ingóságközvetítő
hatalmas, nagy raktárait, ahol fél-
áron, sőt féláron alul a legszebb bu-
torokat, pl. kandellábereket, mosó-
és mangorló-gépet, nagyon szép
Schunda cimbalmokat, régi, kiját-
szott hegedűk, antik órák, ebédő- és
szalonasztalok, löszormatracok, fest-
mények, varrógépek, székek, hinta-
székek, arany-, ezüstékszerek és min-
den elképzelhető ingóságok kap-
hatók.**A közel jövőben megnyílik a****Gyorsírási és Gépirási
Szaktanfolyam.**

Debreceni Első Takarékpénztár épület, III. emelet.

Felnőttek oktatása.

Lelkiismeretes, gondos tanítás.

Okleveles, kiváló tanerők.

Kezdő- és haladó csoportok.

Esti csoportok.

Ingyenes gyakorló-órák.

Olesó tandíj, sok tanóra.

Modern írógépek.

Egyetemi hallgatók részére kü-
lön csoport, tandíjkedvezmény.Érdeklődni délelőtt 11—2-ig és
este 6—8-ig lehet az tanfolyam he-
lyiségeiben. (Debreceni Első Ta-
karékpénztár épület, III. em.)**SZINHÁZI KISKRÓNKA**FERENCZI MARIENNT BUDAPESTRE HIVJÁK. — SZÉCSI
BÖSKE MEGVÁLT A TARSULATTÓL ÉS EGY DUSGAZDAG
PETROLEUMGYÁROS VESZI EL BERLINBEN.A színháznál szorgalmasan foly-
nak a próbák, zajlik az élet belül
is, kívül is. A bolygó zsidó csufos
kudarca után, — egy napig volt
csak műsoron s azután rögtön le-
vették, pedig eredetileg hat elő-
adásra volt kitéve — a Volga bár
sikere jótékony hatást tett. A ked-
ves tárgy darabnak nagy és meg-
érdemelt sikere volt és már azért
is megérte, hogy színrehozták,
mert alkalmat adott Ferenczi Ma-
riennek, hogy egy neki való sze-
repben megmutassa igazi képessé-
geit. Már a Tommy és társában
nagy és hatalmas sikere volt és ez
csak fokozódott a Volga bárban.
Utólrhetetlen, feledhetetlen alkí-
tást nyújtott, igazi művészi alkí-
tást, a közönség estéről-estére me-
legebben ünnepelte és annyi gra-
tuláló levelet kapott, hogy kiló-
számra eladhatná...S a nagy sikernek Budapestre
is eljutott híre s valószínű, hogy
jövőre Ferenczi Marient is elviszi
Budapest, a fővárosi színházigaz-
gatók már nagyon érdeklődnek
utána és valószínűleg Budapesten
is el fogja játszani a Volga bár
főszerepét, ez lesz a bemutatkozó-
féle. Ahogy Ferenczi Marient is-
merjük, ő egyszerre be fog futni
Budapestre is...

Nagyban készül a szintársulat a

**A Szülők Iskolája ismét nagy érdeklődés
mellett tartotta meg nyolcadik előadását**Szepacher Ferenc: „A gyermek játékaiknak pedagógiai jelentőségéről”
beszélt.Nem mindennapi élvezetben volt ré-
szük mindazoknak, kik a Szülők Isko-
lájának tegnap esti előadásán részt-
vettek. A MAV műhelytelep Levente
Dalköre Hoppe: Dalójatok című kom-
pozícióját adta elő kitűnő kidolgozás-
ban, mely a hallgatóság sorában álta-
lános tetszést és elismerést váltott ki.
Majd Szepacher Ferenc, a róm. kath.
elemi iskola tanítója a gyermek játé-
kaiknak pedagógiai jelentőségével kap-
csolatosan igen tartalmas, élvezetes és
hangulatos szabadelőadásában állandó
figyelmet közepette ismertette a gyer-
mek játékaiknak a fejlődő egyénre gya-
korolt hatásait, melynek a test és lé-
lek fejlődésében egyaránt irányító sze-
repet töltenek be s melyeket a szülő
és nevelő figyelmen kívül hagyhat.Miss Amerikára. A revüszertű,
rengeteg táncszámmal bélelt da-
rab szinte az egész társulatot fog-
lalkoztatja és a próza is, élén
Ditrói Icával, újra átkalandozik
az operett birodalmába...Szécsi Böske, a debreceni Csok-
onai színház keveset foglalkozta-
tot primadonnája megvált a Csok-
onai színházról. A válás barátság-
osan történt meg, Szécsi Böske
maga kérte szerződésének felbon-
tását és a direktor ezt teljesítette
is. Szécsi Böske most utazik Ber-
linbe és nemsokára már asszony
lesz a primadonnából, egy dugaz-
dag berlini gyáros, amerikai mé-
retekből is petróleumkirály, régi
hódolója veszi el. Hiába, a prima-
donna néha rámosolyog a sze-
rencse.Ha már az esküvőknél tartunk,
beszámolhatunk arról az eljegy-
zésről is, amely a debreceni Csok-
onai színház egyik tagját érinti.
Bálint György, a népszerű és te-
hetséges prózai színész, a színház
egyik sokat ígérő és szép remé-
nyekre jogosító tagja vőlegény,
már Debrecenben is van Buda-
pestről a menyasszonya és rövide-
sen, talán már hetek mulva meg
is lesz az esküvő...A szülő más szemmel nézi a játék
egész folyamatát, mint a gyermek,
kinek számára az többé-kevésbé komoly
munkát jelent. Alkalmat kell tehát
szolgáltatni arra, hogy a gyermek,
a nevelt minden rendelkezésére álló sza-
badidejét hasznos játékkal töltse, ter-
mészetesen a szülő, a nevelő irányítása
mellett. De meg kell választani a játék
formáját is, mely a gyermeki lélek
nemesebb érzéseinek fejlesztésére ki-
váló eszközzel szolgál. Pl. a jól megvá-
lasztott társasjáték alkalmas arra, hogy
a gyermek erkölcsi érzékét a célnak
megfelelően ápoljuk, gondolatokat éb-
resszünk, a nemesebb jó cselekedetre
ösztönözzük, vele a test ügyességét is
fejlesszük. De fontos a játszótársak
megválasztása is, mely szintén a ne-
velő szülő feladata. A kevésbé jó neve-
lésű gyermek példája vonzó hatást gya-
korol annak környezetére s szomorú
következményeket vonhat maga után.
Övjük a gyermeket oly játéktól, mely
mint pl. a kártyajáték bizonyos szen-
vedélyeket termel ki a gyermek lelki-
világában s ennek esetleges utónatásai-
va szemben aztán gyakran a szülő te-
hetetlenül áll.Játszék tehát a gyermek, hiszen
egészséges gyermek játék nélkül el sem
képzelhető, de legyen ezen játéknak
irányítása — a gyermek tudtán kívül
— a szülő, a nevelő kezében s végered-
ményében mint a nevelés hathatós esz-
köze szerepeljen.A mély nevelői hatást kiváltó érte-
kes, hangulatos előadást a hallgatóság
állandó tetszése kísérte s annak befe-
jeztével az előadót lelkes tapsával ju-
talmazta. A Szülők Iskolájának nyolca-
dik előadása Balla Ernő népművelés-
ügyi titkár zárószavaival ért véget.

(B. E.)

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti január hó huszonnyolcadikán:

Az időjárásunk az évszakhoz képest igen enyhe jellegűt ma is megtartotta. A földközi-tengeri ciklon, amelynek előoldala meleg levegőt szállító légáramlásában nekünk részünk van, — kelet felé vonul s hátában valószínűleg az Észak-Európában trár napok óta gyűlő, igen hideg poláris levegőt fogja Közép-Európába szívni.

A hőmérséklet az elmúlt huszon-negy órában nem változott. Az éjjeli legalacsonyabb hőmérséklet alig ment a fagypontra alá, míg a nappali felmelegedés a maximumot ismét 10 C. fölé emelte. A nap folyamán a felhőzet észrevehetően megnövekedett, de csapadékban eddig még nem volt részünk. A néhány nap óta tartó meleg időjárás a talaj-fagy kiengedését is elősegítette.

Időprognózis: Egyelőre még borult és esapadékos hajló, enyhe idő várható. Később a holnapi nap folyamán lassú hőemelkedés fog megindulni.

— **Károly-nap Debrecenben.** Tegnap ünnepelte dr. Erdős Károly egyetemi tanár névnapját. Ebből az alkalomból nagyon sokan felkeresték a közszeretnek örvendő professzort, úgy barátai, mint tisztelői köréből, elhalmozták jókívánságokkal. A város házában dr. Miszty Károly és dr. Vass Károly együttesen ünnepelték meg névnapjukat az Angol Királynő külön termében, ahol a déli órákban egész sereg előkelőség, jó barát és jó ismerős kereste fel őket s elhalmozták gratulációkkal. — Természetesen a többi Károlyoknak is kijutott az ünnepeltetésből és a jókívánságokból.

— **A Népszerű Főiskola modern anyeli (olasz, német, francia, angol) tanfolyamai,** február hó harmadikán, hétfőn kezdődnek. E héten a beíratkozások és előjegyzések folynak az egyetemi gondnoki hivatalban, (Kollegium, első emelet, 38. számú ajtó), amely érdeklődőknek a délelőtti órákban, (délelőtti 8—2 óráig) telefonon is ad felvilágosítást. Telefon szám 14-39

— **Köszönet a nyulási állami elemi iskola szegénytanulóinak segélyezéséért.** A nyulási állami elemi iskola vöröskereszt vezetője köszönetet mond segélyezett növendékei nevében azoknak a jólétkü adakozóknak, akik segélykezelt nyújtottak a nyomor enyhítésére. Koncz Aurélné, a Dóczy intézet igazgatója, dr. Papp Ferenc képezői igazgató egy szekérrnyi felső és alsó ruhát gyűjtött, dr. Vargha Elemér polgármester-helyettes, vöröskeresztes elnök 30 pengő értékű zsebkendőt. A Péterfia uccai egváhrész leánykörének elnöknőjéről 12 darab leányka ruhát és élelmiszert. A Stefánia Nőegylet elnöksége, Fráter Erzsébettel az élen, Sass Béláné, Jámhor Jánosné segítségével élelem és ruhaneműt. A ref. gimnázium igazgatójának dr. Besenyey Lajosnak gyűjtése, amely gyűjtés ruhából és élelemből állott és egy egész szekérrnyi tett ki. — Az Isten áldása kísérje a nemeslelkű adományozók életét, szívességüket. Tanítványaim nevében ismételtelen köszönetet mondok. F. Sinay Emma állami tanítónő.

Zongoratulajdonosok figyelmébe,

Zongorahangolást, javítást elvállal, vidkre is **Hermel József** zongoraspecialista. Piac-utca 6. szám.

Holló László debreceni festőművész nagy sikere Budapesten

Képeket vásárolt az állam a Szépművészeti Múzeum részére Holló László debreceni festőművészről.

Megírta a „Debreczen“, hogy Holló László, a neves és tehetséges debreceni festőművész, kiállítás rendezett Budapesten, az Ernst-múzeumban, — amely Budapest legelőkelőbb kiállítási szalonja. Holló László kiállítása vasárnap nyílt meg és azt a budapesti műértők és a napilapok kritikusi valamennyien rendkívül kedvező kriti-

kával fogadták. A kiállítást állandóan nagy közönség látogatta.

Holló László képeinek sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az állam megvette a „Disznóölés“ c. képét, a Szépművészeti Múzeum részére. Holló László kiállítása minden bizonnyal a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében fog lezajlani.

— **Tavaszi divatlapok megérkeztek:** Legújabb divat, Divat, Record, Elite, Star, Stella, Jardin, Costüm lapok stb. Kiválasztásra házhoz küldjük. Telefon szám 612. szám. Antalffy József könyvkereskedés, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— **Lopás a vasuti faraktárból.** Tóth Imre Máv. pályamunkás, a vasuti tömegraktárból ellopott egy 17 kg-os vas- és rézdrót, amelyet a Müller szállítócég helyezett el a raktárban. A cirkáló rendőr észrevet a lopást s bekísérte a tolvaj napszámost az állomás őrszobára, ahol elkobozták a lopott drótot. A tolvaj napszámos ellen megindult az eljárás.

— **Urilányok, gyönyörűen elkészítik ruháikat, szabás-varrást, iparművészetet tanulhatnak,** Papolczvénánál Csapó ucca 10. szám alatt.

— **Meglopták amíg dolgozott.** Weisz György műszerész, Hunyadi ucca 18. szám alatti lakostól, amíg dolgozott, ismeretlen tettes ellopta a szerszám-táskáját és egy kis dinamót. Bejelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

— **Még a Gohér utcán is járnak a besurranó tolvajok.** Nagy Rózi, Gohér ucca 25. szám alatti lakos feljelenést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki távollétében álkulccsal felnyitotta a lakását és onnan ágyneműt, fehérneműt vitt el, mintegy 200 pengő értékben. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Debrecenben keresnek egy tolvaj hajdúhadhazai cselédet.** Nagyszabású házilopást követett el Hajdúhadházon egy fiatalkorú cselédleány. Gazdájától Hollós Gusztáv hajdúhadhazai lakostól ellopott 1900 pengő készpénzt és különböző fehérneműket. A zsákmányval pedig megszökött. A hajdúhadhazai rendőrség értesítette a lopásról a debreceni rendőrséget és kérte, hogy indítsák meg a nyomozást, mert valószínű, hogy Debrecenbe szökött.

— **A szepesiek társas-összejövetele.** A Szepesi Szövetségben tömörült felvidékiek, február hó másodikán, — vasárnap este nyolc órakor a Gamborinus kőfontantermében, társasösszejövetelet tartanak. Az összejöveteleten dr. Nagy Jenő főgimnáziumi tanár előadást tart „Mit adott az Északi-Hegvidék az Alföldnek az ásvány, növény- és állatvilágban?“ címen. — Tuschter Jolán úrleány Reményik S. költeményeiből szaval. Az összejövetele felhívjuk a szövetség tagjainak és az érdeklődők figyelmét. Vendégeket is szívesen lát az Elnökség.

— **Vidéki útra** a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

— **Debreceni Képes Kalendárium** régebbi évfolyamai közül az 1916. évi füzetet elcserezné az 1918-as füzetet, vagy megvenné a Városi Múzeumban egy érdeklődő. Értesítés oda küldendő.

— **Meghívó.** A debreceni szobafestő, mázólo és cimfestőmesterek szakosztálya, 1930. február hó 5-én, délután négy órakor tisztújító közgyűlést tart, melyre pontos megjelölést kér az Elnökség.

— **Házasságok.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Lázár Péter—Molnár Mária. Török Mihály—Harstein Róza. Szántó Károly—Molnár Zsuzsa. Györfi Gábor—Gecse Emerencia.

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Székely József kereskedő, fiú Ferenc. Hegedűs Gábor Máv. altiszt, l. Ibolya. Nagy Sándor kocsi, fiú Sándor. — Klingler László napszámos, lány Éva. Papp Ferenc fogházor, fiú József. — Galla János földműves, leány Róza. Lisztes István gazdálkodó, l. Erzsébet. Nagy János földműves, fiú János. — Árva István festő, fiú István. — Tóth János fuvaros, leány Juliánna. Szabó Károly földműves, leány Margit. Egeresi Béla irodatiszt, fiú Gábor. Kiss Sándor földműves, fiú Béla. — Nagy András földműves, leány Margit.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Széll Sándor ref. 29 éves, Mór u. 8. szám. — Nagy Katalin ref. 22 éves, Maróthy György ucca 38. szám. — Gaál Lajos ref. 10 hónapos, Kincseshegy. — Krammer Margit rk. 38 éves, Mentelep 40. szám. — Balogh Edit ref. egynapos, Bauer ucca 29. szám. — Nagy Éva ref. 3 éves, Demke három emelet, 15 ajtó.

— **Felhívás.** Felkérjük a borbély és fodrász-munkásokat, hogy e hó 29-én azaz szerdán este nyolc órakor versenyre benevezni, a tanfolyamra jelentkezzenek. Vezetőség.

— **Irógép leírásokat,** sokszorosításokat, gyorsan, tisztán s igen olcsón vállalok. Király ucca 5. szám. Irógép-üzlet. Telefon 51. szám.

— **Trafikosok,** debreceni képeslapok graveur és eredeti fényképfelvételek leltári áron, tizennégy napig, csak viszonteladók részére, helyi képeslapok graveur 100 darab 450 fillér. eredeti fényképfelvétel 100 darab 8 pengő, Springer József papir- és fényképzeti szaküzletében.

Könyvismertetés

A Debreceni Tisza István Tudományegyetem Évkönyve és Almanachja 1924—25. tanévről.

Szerkesztette és összeállította dr. Pap Károly, azévi rektor, magnificus.

Már beszámoltunk arról, hogy a Debreceni Tisza István Tudományegyetem évkönyvekkel és almanachokkal számol be mindegyik neszterdei munkájáról. Nemcsak a következő éveken de visszamenőleg is kiadja az egyetem ezeket az évkönyveket, melyek hathatós dokumentumai a végzett munkának és szép eredménynek. A 11-ik évfolyamnak évkönyvét nagy hozzáértéssel és lelkes ambícióval dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai Kör elnöke és az 1924—25. tanévi rektor, magnificus szerkesztette és állította össze. Ez a közel két és félszáz oldalas könyv felöleli az egész egyetemi év munkáját, eredményét Pontos kimutatást ad az egész esztendőnek az eseményéről. Maga a könyv három részre oszlik. Így az első részben hozza az évkönyv az egyetemi ünnepélyen elhangzott beszédeket és az azévi rektor, dr. Pap Károly székfoglaló beszédét, illetve értekezését, mely esztétikai alkotásának a java, hiszen ebben a rövid értekezésben mély meglátással és kivételes kifejező erővel szólaltatja meg a szakterember gondolatát arra vonatkozólag, hogy hogyan kapcsolódott nemzeti riódalmunk fejlődése a külföldi irodalmakéhoz. Ebben a részben ismerteti az évkönyv gróf Dégenfeld József diszdoctori avatását, főleg pedig ebben az évben történt emlékművek, képek, felavatását is pontosan az olvasó elé adja. A gyermekgyógyászati klinikát is ez évben nyitották meg ünnepélyesen és Tisza István arcképét is átvette és ünnepélyes keretek között leleplezte az egyetem.

A második rész bőven előadja a rektori beszámolóiból kimaradt jelentéseket, a tanács munkáját, a tanárok munkáját, hivatalok és a hallgatóság munkásságát, felavatott doktorok, s fontosabb intézkedések és események sorozatát és a pályadíjak sorsát.

A harmadik rész pedig kimerítően tárgyalja és világitja meg a beszámoló jelentéseket, építkezésekről, intézményekről, egyesületekről.

Igen egészséges eszme volt annak idején ezeknek az évkönyveknek visszamenőleg való kiadása is, mert ezek után nyitott könyv a nagyközönség előtt is a debreceni egyetem múltja és jelene. Dicsőséggel, büszkén hirdetheti az Alföld metropolisza egyetemének munkásságát, hirdetheti az egyetemes magyar tudományért való sikeres harcát, éppen ezeken az évkönyveken keresztül.

Az 1924—25. év sikeres és sikereiben gazdag évről beszámolóit nyújtó évkönyv a Pap professzor lelkiismeretes, szép munkáját dicséri az egész egyetemes egyetemi munkásság felvonultatásával és hűséges regisztrálásával.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képpen ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyt — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

— Minden könyvkereskedésben megszerezhető Szalacsy Rácz Imre „Magyar sora“ című legújabb könyvét.

Valaki

Valahol

Végtelenül

Vágya

az Ön arcképét.

Készíttessen egyet.

Liener

műtermében

Csapó-u. 1.

Fehértői Dániel

tem. vállalkozó, klinikai szállító.
Dégenföld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetése:

Nagy Évike, életének 4-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 30-án, délután négy órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Rátonyi Sándor, életének 30-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 29 napján, délelőtt 11 ó rakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Széli Sándor nyugalmazott postafőtiszt, életének 29-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 29-én, délután két órakor lesz a Móricz ucca 8-ik számú háznál kezdődő s az Árpádtéri ref. templomban tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.

Gaál Lalika, életének 10-ik havában elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délután négy órakor lesz a Péterfia uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.

NAGY RÉSZVÉTT MELLETT TEMETÉK EL DR. LAZÁR MIKLÓS EGYETEMI FOGALMAZÓT.

Tegnap délután fél négy órakor temették el igen nagy részvét mellett dr. Lázár Miklós egyetemi fogalmazót a Kossuth uccai templomból. A gyászszertartást Kolozsváry-Kiss László lelkész végezte. A temetésen megjelent az egyetemi tanács a Rector Magnificussal az élen, valamint az egyetemi tanárok és az egyetem tisztviselő kara. A temetőben dr. Kiss Zsigmond egyetemi tanácsjegyző búcsúztatta el a tragikusan elhunyt tisztviselőjét az egyetemnek az alábbi megható, közvetlen beszéd keretében.

— Utolsó utadon elkísérve, — mely megdöbbenéssel állunk sírodnál szeretett, kedves barátunk. Megdöbbenésünk és fájdalomunk azért mély, mert alig töltöttünk még Veled az egyetem szolgálatában egy rövid esztendő, — Te már is íthagysz minket, elmegyünk tőlünk... mely gyászba borítva a Te szerettedet és a mi lelkeinket!

— Ki hitte volna azt, hogy ez a magyar sors, ez a magyar tragédia így korán történiék? Bérces Erdély kies városából utad, — tövises és göröngyös utad, — ide, a debreceni homoksírhöz vezet! Hányattatásod trianoni napjai után, láttatlan utakon jöttél, mint fiatalon ígért. Fenkölt, erdélyi, nemes lelked az ősi enyedi kollégiumból a debreceni kollégium utódjához: a debreceni egyetemhez hajtott... átvélve azt a szakadékot, mely szűkebb Hazád és a csonka haza között támadt s amikor itt, közöttünk me'eg barátokat, hű társakat találtál, — hogy őrtől a Te lelked, hogy közöttünk kárpótolva leszel a tordai és az enyedi erdő' édes zsongásáért, az Aranvos vizének lágy csobogásáért!... Egyszerre várattal, titokban, patkólanul ügettek Feléd a halál 'ovai...

„Honnan jöttök... ki tudja azt?... Mindig van szabad paripa és Mindig van gazdátlan nyereg!...“ És Te nyeregbe szálltál, — itt maradvam omléked, melyet híven őrzünk!
— Feledhetetlen, kedves barátunk: Lázár Miklós... Isten veled!

— Tánccmúltság. A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, február hó elsején tánccmúltságot rendez a Gambrius étterem termében. A tánccmúltság este kilenc órakor kezdődik és reggel öt óráig tart. A rendezőség az egyesület Csapó ucca 50. szám alatti helyiségében működik és este hat órától szívesen áll az érdeklődők rendelkezésére.

Meghalt a biharkeresztesi szerelmi dráma másik áldozata is

Hírt adtunk már arról, hogy Bihar-keresztesen, az oda kihelyezett **Tornyai János debreceni rendőr** lelőtte szerelmését, **Leventei Rózát** és azután **főbelötte magát**. A rendőr azonnal meghalt, míg a szerencsétlen leány életveszélyes állapot

ban szállították a berettyóújfalui kórházba. Itt a leggondosabb kezeléssel sem tudták megemteni az életnek, — mert

Leventi Róza tegnap este meghalt. A vizsgálat a szerelmi dráma ügyében tovább folyik.

— **Vizsgálati fogságban a hajdúhadházi igazgató főmunkás.** Hírt adtunk arról, hogy még a múlt év őszén Hajdúhadházon egy népgyűlés volt, amelyen Barta Zsigmond földmunkás a birtokosok ellen izgatott. Azt hirdette, hogy a föld a munkások jogos tulajdona és felhívta a gyűlés résztvevőit, hogy azt erőszakkal vegyék vissza. Barta Zsigmond ellen izgatásért indult meg a bünvádi eljárás és a debreceni központi vizsgálóbírószék kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte. Tegnap újra maga elé vezette a vizsgálóbíró Barta Zsigmondot és kihirdette előtte a vizsgálati fogságba való helyezését elrendelő végzést.

— **Meghalt Rigó Jancsi felesége.** Kaposvárról jelentik: Rigó Jancsi az egykor világhírű cigányprimás volt felesége, Simplicius Barca Mariska, ma reggel meghalt. Regényeks életet élt s ért véget ezzel a halállal. Kaposvárról indult el a regény. Az elhunyt nő a híres Simplicius Barca cigányprimás leánya volt. Rigó Jancsit az öreg Barca fedezte fel és tanította ki. A fiatalok megszerették egymást és házasságot kötöttek. Rigó Jancsi később bandájával a külföldet járta és nagy sikere volt Manchesterben, Londonban és Berlinben, de különösen Párizsban. Ha néha hazavetődött Kaposvárra, mindig esemény volt. A fiatal pár boldogan élt Párizsban, míg egy szép szőke asszony, Caramn-Chimay belga hercegné, született Ward Klára meg nem jelent. A hercegné és Rigó Jancsi között támadt kapcsolatok feldúlták az addig boldog családi életet. Mikor egyszer a hercegné és a cigányprimás együtt lépett fel egy műkedvelő előadás valamelyik előképében, a megbántott Rigóné ismerősei parázs botrányt rendeztek. Ennek aztán az lett a vége, hogy Rigó Jancsi a szőke hercegnével megszökött Párizsból. Annak idején az egész világsajtó foglalkozott ezzel az esettel. A szegény asszony hiába próbálkozott nem tudta az urát visszaszerezni, jóllehet a hercegné egy idő múlva otthagyta őt. Rigó Jancsi Amerikába ment, felesége pedig először Bécsben telepedett meg, majd hazatért Kaposvárra. Nagyon rosszul ment sora. A háboru alatt cigarettá árulásból tengette életét, de egyre nagyobb nyomorba került, barakkokban lakott és apró könyvradományokból tartotta fenn magát. Mindenféle próbálkozott, de semmi sem sikerült neki és rosszakaratú emberek sokszor félreis vezették. Meg akarta fradni élete regényét, majd filmscenáriumot készített életéből. Az utóbbit Fedák Sári vitte magával ki Aemirába, de semmi sem lett a dologból. Lassanként azok is elhagyták, kik valamikor olyan vidám napokat töltöttek a társaságában. Betegeskedni kezdett. — Nemrég tudgyulladást kapott és ma reggel hatvanöt éves korában meghalt. Férfjét négy évvel ezelőtt temették el New-Yorkban.

— **Megrágtalmazták a tanítót.** Rágalmazással vádolva kerültek tegnap a debreceni törvényszék elé Borsy József, Varga Zsigmond és Varga Zsigmondné hajdúböszörményi lakosok. Az volt ellenük a vád, hogy Szabó Károly tanítóról azt állították, — hogy állandóan veri a gyerekeket, sőt az egyiket úgy megverte, hogy az megfullult. Ez a vád a vádlottak tagadásával szemben a tanúk vallomásaiból beigazolást nyert és a bíróság a vádlottakat fejenként nyolcnapra fogházra ítélte.

— **Zsarolásért elítélt hajdúhadházi munkások.** Zsarolással vádolva került tegnap négy hajdúhadházi munkás a debreceni törvényszék elé. Szilágyi Sándort, Nagy Bálintot, Nagy Jánost és Zimányi Sándort vonták felelősségre a törvényszék. A vádirat szerint a négy vádlott a múlt tév nyarán Fazekas Jenő tanyáján csépelet. A cséplés végén diferenciák merültek fel a gazda és a munkások között, nevezetesen a gazda a csépelet búza után csak hat percentet akart adni, míg a munkások azt állították, hogy nekik hét percent volt kikötve. Miután pedig 7 percentet nem akart Fazekas adni, a négy munkás egyszerűen önhatalmúlag elvette a hetedik percentet. A tegnapi főtárgyaláson ez a vád beigazolást nyert és a bíróság Szilágyi Sándort negyven pengő, a másik három vádlottat pedig 20 pengő pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős.

— **Dollárhamisítót fogtak Nagyszombathán.** A Vossische Zeitung jelentése szerint a nagyszombati csendőrségnek tegnap sikerült letartóztatni egy embert, aki hamisított ötven dollárosokat hozott forgalomba. Az illető eleinte azt mondotta, hogy neve Goldmann Jean és hogy a Ruténföldről származik, későbbi kihallgatása során azonban elismerte, hogy Fischer a neve. A nagyszombati csendőrség nézete szerint arról a Fischer nevű emberről van szó, akit a német hatóságok dollárhamisítás miatt köröznek. A pozsonyi és berlini rendőrségeket azonnal értesítették. A letartóztatottnak a zsebében husz darab hamisított ötvendolláros találtak. Fischer, aki saját bmondása szerint vasárnap érkezett meg Nagyszombathá, a hamis pénz eredetét illetően minden valómást megtagad.

China vashor

vérszegénység
és étvágytalan-
ságnál kitűnően be-
vált házi szer.

Félliteres üveg 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban.
Színház mellett.

Elsőrendű vízből kotrott beton és vasbeton céljaira kiválóan alkalmas

kavicsot és kvarchomokot

prima osztályozásban is szállít kedvező áron:

Kavicsárusító R. T., Budapest, VIII., Baross-u. 77.

Telefon: József 442—46, József 325—53. Azonnal kérjen árajánlatot.

TEGNAP ESTE KÉSZENLÉTBEN VOLT A DEBRECENI RENDŐRSÉG

A debreceni rendőrség tegnap egész este készenlétben volt, mert híre érkezett annak, hogy a munkanélküliek tüntetésre készülnek. A beígért tüntetés azonban elmaradt, mire este 3 órakor a rendőrség a készséget bevonta.

— **A Haladás új száma** megjelent S. Nagy László vezércikke, Neme Gyűlések és Vihar sepeit c. regényciklusai, Kiss István regényfolytatása Tudósítások és Hullámzó képek c. drámarészletei, Inkognitó, A nagy pályázat, Örök önképzőkör, Almanach és Analizisek c. írássorozatai Tiszántúli: A vágányok, Röppályák, Messzről és Nagytóval rovatai. K. Cegléd kilenc regényrészlete és Elhullajtott tervek, Mikroszkópon írásai, Károl új rovatai, Tört szemmel... és Látó kör sorozata, Achrentikus folytatja tanulmányait, valamint Tülvilágról, a halál előjelei, Az ördög színhat írásait. Diplomata újabb részleteke ad munkáiból s Tóttükre, Gyomok és Asszonyajkon írásai. S. Sik írásai Ego rádiókritikája. Debreceni líra mutatói, vicclap, kotta, könyvtár regényvár melléklet. Egyes szám ára 80 fillér. Megrendelhető Haladás kiadóhivatal, Szatmár.

— **„Magyar sors“** a címe Szalacs Rácz Imre legújabb könyvének, mely minden könyvkereskedésben kapható

A debreceni kir. járásbírószék,
mint helyi hatóság.
21307—1929. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Grünfeld Adolf és tsa cég végrehajtónak Nagy Julianna végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telek-könyvi hatóság a végrehajtási utó ajánlatra az újabb árverést 214 P 20 fillér tökekövetelés és járuléka behajtása végett a debreceni kir. járásbírószék területén levő Nagyléta községben fekvő s a nagylétai 1630. sz. betétben foglalt A. I. 1., 2. sor 612/3, 613/3 hrsz. a. foglalt 113 négyyszögöl területű Nagy Julianna nevében álló 633. sz. ház, udvar és árokra a Beltelekben 2400 P kiáltási árban, azzal, hogy a C. 3. alatt Nagy Antalné Bordás Julianna javára bekebelezett holtig-tartó haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik, elrendelte. Az árverést 1930 február hó 19. napján délelőtt 10 órakor Nagyléta község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ban meghatározott árfolyammal számított óvadékképes papírosban a kiküldött-nél letenni, hogy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Debrecen, 1929. évi nov. hó 9-én.

Koós sk. kir. j. b. alelnök.

A kiadmány hitelül
Szentgyörgyi, kiadó.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A baromfi tenyésztésről

Mindenki előtt, aki látó szemmel figyeli a gazdasági kérdéseket, nem vitás már, hogy a régi megszokott útról le kell térni és keresni kell azon gazdasági ismeretleneket, melyek révén kijutunk lerogyolódott helyzetünk zsákutcájából.

A gyakorlati emberek előtt egyik ilyen alkalmas tényezőnek látszik a baromfi tenyésztés. Ez lehet egyike azon tényezőknél, amely a meg ki nem alakult embrionális többi tervekkel együtt karöltve, az egyesek és az ország anyagi jólétének alapját rakhatja le.

A szakszerű baromfi tenyésztés jövedelmező foglalkozási ág. És hogy exportja révén közvetlen tényezője az országos kereskedelmi mérleg feljavításának, — statisztikai adatokkal már bőségesen igazolva van.

A kis Hollandia még a múlt század nyolcvanas éve előtt felismerte a baromfi tenyésztést, mint az anyagi jólét egyik eszközét. Kitartó szorgalommal odafelkészítették azt, hogy ma már oszlopos alátámasztója országuk külkereskedelmi mérlegének.

Amerika a fantasztikus számok hazája e szakmában is csodálatra méltó. Nem ritka ott a baromfi-farm, ahol 200—300 ezer baromfi él. Keltő-gép — 70.000 darab tojás befogadó képességű — Newyork, Csikago, szóval a nagy városok közelében, hol az értékesítés lehetősége kézenfekvő, nagykiterjedésű buza-földeket gyümölcsösítették s abban baromfi-farmokat létesítettek. E két üzletágat összevonták s mérhetetlen jövedelmet teremtettek.

A németeket úgy ismerjük, mint a legpraktikusabb nemzetet. Az utolsó 15 évben ott is százával bujtak elő a baromfi-farmok. Rávetették magukat a baromfi-hus és tojás termesztésére. Nemesak a törpe, de a nagybirtokosok is kevésbébb jövedelmező földjüket baromfi-val népesítették be Nagy farmok mellett létesültek. Ma már hatalmas fogyasztásuk legnagyobb részét maguk termelik.

A tenyésztők itt csoportokba, úgy nevezett klubokba alakultak. — Egyszerű munkával megkönnyítették a legjobb baromfi fajták kiválogatását. Megállapodtak a Leg-

jobb fajták, a Vörös Izlandi és a Wyandotti. E fajtákban belül magas hozamu egyedeket tenyésztettek ki. E cél érdekében kihasználták Hollandia és Dánia ügyességét és felszázados tapasztalatait. Magas tojáshozamu tojókat és napos csibéket hoztak onnan. Ezek szaporítása révén elérték azt, hogy baromfi állományuk átlagos tojáshozama a 180—220 között mozog. Ma már Németország e téren is vezető szerepet játszik.

Ezzel szemben elszorul a szívem, ha a mi állapotainkra gondolok. — Nálunk a baromfi tenyésztés még a száz év előtti helyzetben van. A tojáshozamot tekintve azonban még mélyebbre estünk, mert hiszen a folytonos helytelen parosítás és szelektálás hiánya következtében az utódok elkorcsosodása elképzelhetetlen rossz tojásprodukciónak eredményez. Nálunk az átlagos tojáshozam parlagi tyúkainknál 70—80 darab.

Es bár általános elszegényedésünk ijeszten nagyobb méretű a németekénél, mégis Patópalok módjára élünk. Lemosolyogni a baromfi tenyésztést! Ezt tudjuk. „Hiszen ehhez minden asszony ért!”

Jelenlegi földművelésügyi miniszterünk felismerve a baromfi tenyésztés nagy gazdasági horderejét, kamatmentes kölcsönökkel sietett az érdeklődők segítségére. És bár talán még tulzolt mértékben, dupla hipotékával és bankgaranciával igyekezett biztosítani az állományt az esetleges veszteségektől, mégis formális támogatást kapott érte. A „kot-kot” kölcsön révén köznevelésébe szertették volna fojtani az igen jóra való igyekezetet. Farmok pusztulását harangozzák be ott, ahol az idő rövidsége miatt a szakszerű tenyésztés alig hogy megkezdődhetett.

Nemesak tudás, de elemi tájékozódottság nélkül lelkiismeretlenül torpedózzák az épülő falat. Ez rosszabb, mint a tömeg indolenciája, ez súlyosabb, mert ez a rosszakarat. Ez az óra a termelés, a kaján szellemek vonuljanak el!

Sexty-Sextus Lajos,
a Bocskay kertő Tojás-
termelő és Értékesítő
Szövetkezet ügyvezető
igazgatója.

Debreceni piaci árak

A zöldségpiacon igen nagy volt a kínálat, de a kereslet ugyiszólván semmi. Az árak alig árultak annyit, hogy a napi adó és a költség belőle kijöjjön. Az árak között általában a panasz a nagy pénztelenség miatt. Javulást alig lehet várni, amíg az építkezések meg nem kezdődnek. A zöldségárban a készlet még igen nagy úgy a kertészeknél, mint a privát termelőknél. Az árakban még akkor sem igen lesz javulás, ha több pénzt fog a vásárló közönség kezébe jutni.

A gyümölcspiacon a felhozatal rendszeres, leginkább az alma és a déli-gyümölcs a kínálat tárgya. Az árak itten állandók, a kereslet gyenge.

A baromfi piacon a tojás 2 fillérrel esett. A baromfiiban nagy felhozatal volt, amelynek nagyrészt exportőrök szedték 150 fillér áron kilónként. Az árak becslése szerint körülbelül 20 mázsá baromfi szállítottak el.

Zöldségárak: fehérrépa 8, veres káposzta 15, spenót 2, torma 60—100, sárgarépa 8—15, petrezselyem 10—15, hagyma 10, fokhagyma 150—160, bab 50, burgonya 8—12 fillér kilogrammja. Keltáposzta 2—10, zeller 1—6, kalorabé 2—6 fillér darabja.

Gyümölcsárak: alma 50—90, körte 70—80 fillér kilója.

Baromfiárak: torma 230—245, kacska 200—220, tyúk 150—160, pulyka 120 fillér kilója, tojás 8—10 fillér darabja.

DEBRECENI ÁLLATVÁSÁR.

Tegnap a debreceni lóvásáron gyenge volt a felhozatal és a kereslet is igen

közepes volt. A jó ló 500 pengőnél kezdődött, közepes 300 pengőnél és a vágni való ló 50 pengőnél.

A szarvasmarha felhajtás is közepes volt, gyenge kereslettel. A vágó marha kilója élősúlyban 55 fillértől 85 fillérig, szopós borjú 1 pengőtől 1,35-ig, fejős tehén 200 pengőtől 650 pengőig, jármos ökrök 600 pengőtől 1200 pengőig.

Terménytőzsde

A tengerentúli gabonapiacok lanyhább helyzetjelentései nyomán, főleg azonban a készárupiacokon kialakult erősebb kínálatra az irányzat nálunk is elgyengült. Ugy a határidőüzleti forgalomban, mint a készárupiacban lanyhább irányzat érvényesült kisebb árlemorzsolódással, amennyiben sem a határidőüzleti, forgalomban, sem a készárupiacban nem voltak nagyobb árhanatlások.

A határidőüzleti forgalomban a buza márciusra 23, májusra 29, októberre 19 fillérrel olcsóbbodott. A márciusi rozs ára 27 fillérrel esett vissza. A tengeri irányzata is gyengült és májusra 10 fillérrel zárult alacsonyabban, mint tegnap.

A készárupiacban az erősebb kínálat következtében a forgalom élénk színezetű volt, az irányzat azonban itt is gyengült, bár a buza ára jórészt változatlan maradt, mert csak a dunántúli buza esett vissza 5—10 fillérrel.

Buzából közel 60 vagon eladását jelentették be.

A zab forgalma valamelyest javult, de ára valamivel visszaesett. A takarmány piacon üzlettelenség mellett tartott az irányzat és csak a tengeri ára esett vissza 5 fillérrel. A magpiac üzlettelenség, a lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza márciusra 24.18—24.04 (24.04), májusra 25.11—24.93 (24.92), októberre 24.05—23.91 (23.90), Magyar rozs márciusra 14.61—14.40 (14.36), októberre 16.65—16.40, Tengeri májusra 14.83—14.75 (14.75), júliusra 15.43—15.34, Transzító tengeri májusra (14.15).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 24.80—25.10, 78 kg 25.10—25.30, 79 kg 25.40—25.65, 80 kg 25.60—25.80, felsőtiszai 77 kg 24.35—24.60, 78 kg 24.55—24.80, 79 kg 24.80—25.00, 80 kg 24.90—25.10,

fejérmegyei 77 23.85—24.10, 78 kg 24.10—24.30, 79 kg 24.40—24.55, 80 kg 24.45—24.70, dunántúli 77 kg 23.85—24.10, 78 kg 24.10—24.30, 79 kg 24.40—24.55, 80 kg 24.45—24.70, pestmegyei 77 kg 23.95—24.20, 78 kg 24.20—24.40, 79 kg 24.45—24.65, 80 kg 24.55—24.80, bicskai 77 kg 23.95—24.25, 78 kg 24.20—24.45, 79 kg 24.45—24.70, 80 kg 24.55—24.85.

Pestvidéki rozs 13.80—13.90, egyéb rozs 13.80—13.90, takarmányárpa I. 15.80—16.50, takarmányárpa II. 15.30—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 20.00—22.00, egyéb sörárpa 18.00—20.00, köles 11.00—12.50, repce 52.00—53.00, tiszai tengeri 13.45—13.55, egyéb tengeri 13.35—13.45, zab I. 14.30—15.00, zab II. 13.25—13.45, korp I. 14.30—15.00, zab II. 13.25—13.75, korp II. 9.70—9.95, lucernamag 130.00—145.00, lóheremag arankás 74.00—80.00.

SPORTHIREK

Országos ifj. birkozó és meghívásos súlyemelő versenyt rendez a DIE

A Debreceni Torna-Egyesület 1930. évi február hó 9-én, vasárnap az egyesület Magoss György-tér 9. (volt Péterfia u. 76.) szám alatti tornacsarnokában a megtartandó országos ifjúsági birkozó verseny kapcsán kerületi meghívásos versenyt rendez két súlycsoportban az alábbi feltételek mellett:

A verseny a Magyar Birkozók Szövetségének szabályai szerint rendeztetik s azon a MBSz által leigazolt versenyzők indulhatnak.

Súlycsoportbeosztás: I. 65 kg-ig, II. 65 kg-on felüliek részére.

Az elindult versenyzők részére kötelező gyakorlatok a következők:

1. Kétkaru nyomás, 2. kétkaru szakítás, 3. kétkaru lökés.

A három gyakorlatnál az emelés a következő súlyoknál kezdődik: I. 50 kg, 2. 50 kg, 3. 60 kg.

Az egyes súlycsoportok győztese ezüst, második helyezette ezüstözött bronz és a harmadik helyezett legalább 5 induló esetén bronzérmert kap.

A benevezések Nagy Károly, a MBSz kerületi ügyvezető elnöke címére (Debrecen, Ferenc József-ut 49. sz. a.) küldendők.

Nevezési határidő 1930. február 2. este 6 óra.

Nevezési díj személyenként 1 pengő, mely összeg a mérlegelésnél fizetendő. Mérlegelés a verseny színhelyén délután 9 óráig.

Debrecen, 1930 január hó 12.

STEINFELD ISTVÁN sk.
ügyv. elnök.

Dr. VALÓ ANTAL sk.
főtáskár.

Látta és jóváhagyta
a MBSz keleti kerülete részéről:

NAGY KÁROLY sk.
ügyv. elnök.

KIADÓS TRÉNINGET TARTOTT
KEDDEN A BOCSKAY.

A Bocskay csapata kedden délután kiadós tréninget tartott. A pálya az enyhe időjárás folytán túlságosan lágy és így nem is lehetett magán a pályán tréningezni, hanem a pálya mögött levő száraz területen viktóriáziák a játékosok. A tréningen a hivatalában elfoglalt Keviczky és a katonának bevonult Markos kivételével valamennyi játékos megjelent és mindnyájan jó kondícióban vannak. Hübner kifogástalanul védett.

A csapat vasárnap már mérkőzni fog, mégpedig a DKASE pályán. A mérkőzés azonban valószínűleg nem a Diószegi-úti pályán lesz, hanem a nagy

erdei DTE pályán, amelynek a talaja szárazabb.

MEGHÍVÓ.

A DMTE birkozó szakosztálya ma este 7 órakor az egyesület tréning helyiségében a kerületi csapatbajnokság és a DTE ifjúsági versenye ügyében szakosztályi ülést tart. — Előadó.

35—1929 vh. szám.

ÁRVERESI HIRDETmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1929 Pk. II. 45168 számú végzése folytán dr. Lengyel Zoltán H. ügyvéd által képviselt Becher Rudolf — Meichar Ferenc cég javára alperes debreceni akos ellen 473 P — fillér tőke, ennek 1929. évi október hó 1-től járó 6 százalékos kamatai 110.81 P eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — 1930. évi január hó 29. napjának délelőtti háromnegyed 12 órakor Helyben, Bundi ucca 5. szám alatt a budapesti kir. járásbírósnak 1929. évi 346.432. számú végzése folytán 1929. Pk. II. 45168 sz. jegyzőkönyvben 1—2 tétel a'att le, illetve felül foglalt 1020 pengőre becslésű ingók, u. m. vetőgép, kocsik stb. nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § értelmében.

Debrecen, 1930. évi január hó 9. napján.

SZILÁGYI LAJOS

kir. bír. végrehajtó.

NYILT-TÉR

FELHÍVÁS.

Jezerniczky Jánosné akcim hiányában felhívom, hogy behajtott pénzének átvétele végett nálam haladéktalanul jelentkezék.

DR. FALK TIBOR.

Szerkesztői üzenetek

Levente. A dologgal nyilvánosan nem lehet foglalkozni, de levelét illetékes helyre eljuttattuk, hol bizonyára segítenek rajta.

Színházlátogató. Levelét lapban leközölni lehetetlen, azonban a rendőrség figyelmét felhívjuk arra, hogy ezeknek a veszélyes embereknek a garázdálkodását lehetetlenné tegye.

APRÓHIRDETÉSEK

Betöltendő állás
a nők részére

Mindenes
főzőnőt felveszek, Ber-
csényi ucca 4. szám.
tÉkezde. 1684

Gyakori
délutáni munkára ke-
resek fiatal jobb nőt,
aki úriházaiban szoba
leány volt. Jelentkezés
11 órakor, Piac ucca
34. szám, harmadik e.
12. sz. ajtó. 1686

Magános
arinó középkorú min-
denest 1-ére felvesz. —
Jelentkezés csak szer-
da délelőtt 9—11 közt.
Kossuth u. 36. 1674

Ügyes
varróleányok és tanu-
lók azonnal felvételnek
Kovács, Péterfia 11.
1638

13—14 éves
jobb, egészséges, tiszta
bejáró kislányt felve-
szek 8 hónapos kislá-
nyom mellé. Hajó u.
20. Értekezni 12—3.
1655

Jóltűző
mindenes szakácsnőt
felveszek kis család-
hoz. Jelentkezni Engel
László ékszerüzlet.
1660

Szobalány
jó bizonyítványokkal
elfvételnek. Piac u. 16.
III. emelet 1. sz. alatt.
1658

Egy
bejáró lány egész napra
felvételnek. Késes u. 82.
szám. 1676

Kifutóleány
megbízható 13 vagy 14
éves 1-ére felvételnek.
Farkas László, Kossuth
u. 4. 1617

Állást kereső
férjak

Tisztességes
gyermektelen házaspár
házmesteri állást keres,
kinek felesége házi —
teendőiben teljesen jár-
tas. Kardos, Nyil u 93.
1608

Fűszeresegéd
fiatal, állást keres. Szer-
ényifanyú. Cím: Kos-
suth u. 44. szám. 1601

Gépészkezelő,
traktor-kezelő, gazda-
ságban állást keres. —
Tócsóskert, Acél ucca
39. szám. 1641

Betöltendő állás
férjak részére

Egy
előkelő külföldi gyár,
cikkje terjesztésére
magas jutalékkal, —
agilis jómegjelenésű
intelligens hölgyeket
keres. Jelentkezés:
Szent Anna ucca 32.
szám alatt. 1683

Tisztességes
gyermektelen házaspár
házmesternek felvéte-
lik. Busi u. 17. 1679

Kovácsstanulót
teljes ellátással felvesz
Fábián, Pacsirta 62.
1642

Irodaszolga
pénzbiztosítékkal be-
léphet. Fizetés 100 P.
Ajánlatok „Azonnal”
jeligére kiadóba. 1678

Tehenesfiú
41—15 éves felvételnek
az I. sz. gazdasági nép-
iskolánál, Mikepécsi-
út 10. 1654

Állást kereső
nők

Kiszolgálóleány
fűszerüzletbe ajánl-
kozik, Klein-féle cse-
léd intézet, Csapó ucca
6. szám. 1640

Elelmiszer és ital

Finom
házi káposzta 18 fillér,
Nagyban külön ár. —
Zsatkónál, Batthyány-
és Szentanna sarak.
1309

Zamatos
6-bor, 68-tól 1.20-ig,
egri veres, tokaji, fur-
mint borok raktára,
Glück, Magoss György-
tér 19. szám, Bab liba-
máj, fehér és színes,
legolcsóbban. 22-a—24

Autó, motor,
kerékpár

Két
kitűnő gyártmányu sze-
mélyautó eladó. Érdek
lődök forduljanak —
megtekintés céljából a
Bika gépéséhez. 21a-29

Ajánlat

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre
galvanizál, Földvári
Széchenyi ucca 55. sz.

Takarmányrépa
mázsánként házhoz
szállítva 1 pengő, hely-
ben 80 fillér, Krüger-
burgonya 4 pengő, ten-
geriszár holdszámra 10
pengőért kapható a vá-
rosi szikgáti gazdaság-
ban. Telefon 2—97.
16a—31

Akácfa
Hasábfá mázsánként P
3.30, aprítva P 3.60,
akác dorongfa P 3.10.
Akácfa tavalai ősi
vágású, I. osztályú. —
Hazaszállítva mázsán-
ként 20 fillérrel drá-
gább Csak míg a kész-
let tart! Fakeskedel-
mi Vállalat, Hadházi u
4. szám. A közkörház
mögött. Telefon 13-01.

Porosz, salgótarjáni
szén. — Hazai, alacs-
kai, berentei szenek.
1

Sajáttermésű
újléti 6-boraim 80
fillérért árúsítom. —
Arany János ucca 19.
szám. 18-a

Patkányt, egeret,
poloskát, svábbogarat,
azonnal kiir/hat, biz-
toshatásn, speciális ír-
tószerrel. Egyetlen ki-
sérlet meggyőzi a vá-
sárlót. Nagyon olcsón
kapható Stern festék-
üzletben, Piac ucca 10.
(Bikával szemben).

Poroszán
m-ként 7.50 pengő. Ki-
váló hazai szén m-ként
3.40 pengő. Az árak
hazaszállítva értendőek.
Rosenfeld Kálmán, Sa-
létrom ucca 12. szám.
Telefon 6-74. 23-a—24

Kvartélyos
felvétetik, Csillag ucca
20. szám. Sestakert.
Február hó elsejére. 1656

Soffőrviszóra
szakszerűen, műhely-
gyakorlattal, csak Kiss
gépműhely 20 év óta
fennálló soffőriskolája
készít elő. Erzsébet u.
20. szám. 1662

Tengeri morzsolást
géppel vállalok, Te-
leki ucca 59. sz. 1699

Óra- és ékszerjavítás
legjobbán, olcsón, jót-
állással készül óra-
üzemben. — Aranyat,
zálogcédulát vesz. —
Blattner Árpád, Csapó
ucca 12. 1693

Betétekre
magas kamatot ad, köl-
csönöket folyósít há-
zakra, földekre. Gaz-
dák Bankja, Kossuth u
1690

Olesó
házikoszt, négyfogásos
ebéd hatvan fillér, va-
csora negyven fillér,
Kölcese ucca 16. 1657

Borotválás 20
hajvágás 30, fazonra
40, baby-buby haj-
vágás 40 fillér, Miklós
ucca 53. szám. Toma.
1664

Órajavítás
már két pengőtől, jót-
állással, „óraüzem”. —
Aranyat, zálogcédulát
legmagasabb árban ve-
szek, Bercsényi Béla,
Csapó ucca 38. (Iparos-
tanonciskolával szem-
ben). 1667

Jóházikoszt
kapható, Vigkedvü Mi-
hály ucca 34. 1645

Leírás
és szokosorítási mun-
kák azonnal elkészül-
nek Remington Író-
gép Rt. fiókja, Piac u.
58. sz. 2a.

Diák étterem
Kút ucca 62. Ebéd,
naponta leves, főzelék
pecsenye, térszta 80 fill-
vacsora 40 fillér. Válo-
gatott társaság
14-a—14

Kereslet

Boros hordókat
veszünk, ötven literből
száz literig, borpincé-
szet, József kir. herceg
ucca 35. szám. 1665

Piac-, vagy Hunyadi
ucca egyik mellék uccá-
jában, fenti uccák-
hoz közel, uccai fron-
tu, üzletnek is alkal-
mas kisebb házat lakás-
sal megvételre kere-
sek. Ajánlatokat „Kész
pénz” jeligére a kiadó
hivatalba. 1653

Egy
fodrászberendezést ve-
szek. Cím: Böször-
ményi út 52. fodrász-
üzlet. 1688

Társat keresek
üzemben levő két ke-
mencés pékséghez és
nyílt uccai üzlethez,
legalább hatszáz pengő
vel szakképzettség
nem szükséges. Cím a
kiadóban. 1650

Kiadó lakás

4, 3, 2 szobás,
modern lakások és mo-
dern irodahelyiségek
béréthetők május 1-re
a főtéri Svetits-palot-
ban, Értekezés Svetits-
inaezeti igazgatónál, —
Szent Anna u. 28. sz.

Egy szoba,
konyha, speiz, azonnal
kiadó, (vizvezeték, vil-
lannyal), Böszörményi
út 19. 1696

Egy világos
magas pinceszoba ki-
adó, Salétrom ucca
24. szám. x

Két szoba,
konyha kiadó, Jókai u
13. szám. Értekezhet-
ni lehet Garay ucca 19
szám. 1692

Kiadó
egy uccai pinceszoba
Azonnal elfoglalható.
Lórántffy 19. sz. 1648

Május egyre
két szoba, konyha, für-
dőszobás, parkettes la-
kás kiadó. Vigkedvü
M. 11. 1645

Szoba,
konyha 35 P havonta.
Külön szoba kiadó. —
Széchenyi 23. 1675

Kétszobás,
modern lakás febr. el-
sejére kiadó. Fűvészk-
ert u. 12. 1663

Butorozott szoba

Lépcsőház:
szép butorozott szoba,
olesón kiadó, Hatvan
ucca 61. szám, első e.
3. ajtó. 1698

Kiadó
uccai kétágyas szoba,
fürdőszoba használa-
tal, Piac ucca 10. szám
második emelet 2. 1687

Kiadó
butorozott szoba, Pé-
terfia u. 6. sz. Kapu
alatt jobbra. 1649

Szépen
butorozott uccai szoba
kiadó. Darabos u. 9.
1661

Egy
udvari butorozott szo-
ba kiadó. Szentanna u.
31. sz. 1636

Különbejárattú
szoba bútorral vagy
bútor nélkül kiadó. —
Vendég u. 79. 1677

Egy
különbejárattú szép bú-
torozott szoba kiadó.
Kálvin tér 5. 1680

Különbejárattú
butorozott szoba egy,
két személynek kiadó.
Simonyi út 13. 1668

Csinosan
butorozott szobák eset-
leg ellátással kiadók.
Nyil u. 116. 1593

Butorozott
szoba konyha haszná-
lattal, különbejárattú, a
város közepén, havi 25
pengő. Febr. egyre. —
Kölcsey u. 15. alatt. 1673

Különbejárattú
csinosan butorozott —
szoba kiadó, esetleg el-
látással. Széchenyi u.
31., első keresztépület.
1679

Különbejárattú
butorozott szoba szá-
raz, könnyen fűthető,
kiadó. Lehel u. 11. sz.
István malom mellett.
1647

Kiadó
szépen butorozott szo-
ab havi 20 pengőért,
hölgyek részére. Dobo-
zi u. 11. 1652

Butorozott
szoba csinosan butoroz
va központban kiadó.
Szentanna 32. 1611

Egy
tisztességes fiatal ember
kvártélyra felvétetik. —
Bercsényi u. 37. szám.
1604

Szépen butorozott
két ablakos, külön-
bejárattú uccai szoba,
előszobával, február
hó elsejére kiadó, Si-
monffy ucca 39. Eset-
leg teljes ellátással. ii.
1415

Különbejárattú
udvari butorozott szo-
ba I—2 egyén részére
kiadó Miklós utca 26.
1415

Üzlet,
műhely, raktár

Kiadó
üzlethelyiség irodá-
nak, műhelynek is al-
halmas Szent Anna 22
1402

A város
központjában szép üz-
lethelyiség kiadó. A be-
rendezés eladó. Címe-
ket „Berekezés” jeligé-
re a kiadóba kérem.
15-a

József
kir. herceg uccában, az
Arany Bika épületben,
fürdő mellett üzlet-
helyiség kiadó. Érte-
kezni lehet a fürdő-
pénztárnál. 20a-29

Nagyközségben,
egyedül álló jó mene-
telű borbély üzlet, ol-
csó üzlethérrel, vezetés
hiányt miatt, minden
elfogadható áron azon-
nal eladó, Mayer bor-
bély Ó-fehérot. 1234

Forgalmas
fűszerüzlet átadó. —
Cím a kiadóban. 1694

Fodrászüzlet,
forgalmas helyen, ol-
csón eladó. Cím a ki-
adóban. 1685

Eladó ingóság

Eladók
nőiselyemruhák, cipők
estélyi is, Simonffy u.
1-c. emelet 2. 1681

Ekék eladók
boronák, ócska szeke-
rek, jármok, kocsiak, s
három, bútorok. Meg-
tekinthető Hatvan u.
22. szám. 1666

Két márványlapos
pult, egy két oldalt
hűtő jégszekrény el-
adó, Kar ucca 26. sz.
alatt. 1697

Száz öl hasábfá
s nagyobb mennyiségű
szerszámfa eladó, egy
tételben, vagy keveseb
mennyiségben is. Érte-
kezhetni lehet a Sesz-
tina vaskereskedésben.
1695

Eladó ház

Csodák-csodája!
Hirtelen közbejött ok
miatt odaadjuk a
2500 pengőért az Apafi
ucca 23. számú házat.
Alku nincs. Egyszerű
téglaépület, két szoba,
konyha, téglaából épít-
tet sertésöl, baromfiól,
jövü kút, klozett, s
nagy eperfa. Rögton
beköltözhető. Eladása
felett a Nagy Lajos
Iroda rendelkezik, ott
kell lefoglalni. 1659

Eladó
Sestakert, Andrászi út
21. szám alatti külön-
álló házban kétszobás,
konyhás, nyitott veran-
dás lakás, szivattyús
kúttal. Értekezhetni le-
het Gazdák Bankja. —
Kossuth ucca. 1691

Ritka
alkalmi vétel, — Tizen-
négyrendbeli szoba-
lakással. Nagy bérjövö-
delemmel eladó a Ver-
bőczy ucca nyole szá-
mu ház feleértékben há-
zat vagy földet elfoga-
dok. Értekezni Csapó-
ucca 99., Bakóczinál.
1306

Eladó föld

Házhelynek való
telek eladó, Csigeke-
rtben. Értekezhetni le-
het Teleki ucca 63. sz.
alatt. 1340

Nagyszepesen
köves út mellett, 21 h.
föld eladó, Bánkon 6
hold föld eladó. Cím a
kiadóban. 1637

Szép ház hely,
szőlő- s gyümölcsös,
csöndes helyen, a Gver-
mekmenhely közelébe
aeldó. Értekezhetni le-
het Domahidi ucca 3.
szám alatt. x

Eladó állatok

Eladó
tizenegy darab prima
sertés, 140—170 kilóig,
egyenként is, Honvéd-
temető ucca 33. 1646

Kövésertés
két darab, körülbelül
130 kilósok, eladó. —
Kút ucca 78. 1644